

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลนครอุบลราชธานี

1. ด้านกายภาพ

1.1 ลักษณะที่ตั้ง

พื้นที่เขตเทศบาลนครอุบลราชธานี ตั้งอยู่บริเวณอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เดิมเป็นสุขาภิบาล และได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองอุบลราชธานี ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองและพระราชบัญญัติเทศบาลพ.ศ.2476 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2478 โดยมีพื้นที่รับผิดชอบในขั้นต้น 1.65 ตารางกิโลเมตร ต่อมาเมืองมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น จึงได้มีการประกาศขยายเขตเทศบาลอีก 2 ครั้ง และได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลนครอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2542 ปัจจุบันมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้น 29.04 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 18,150 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.18 ของพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี (10,069 ล้านไร่)

ลักษณะที่ตั้งของเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี ส่วนใหญ่เป็นที่ราบมีแม่น้ำมูลไหลผ่านตัวเมืองด้านทิศใต้ บริเวณตอนกลางของเมือง คือทุ่งศรีเมืองและบริเวณรอบ ๆ มีลักษณะเป็นที่ลุ่มคล้ายแอ่งกระทะ ตั้งแต่ถนนอุปราชน้ำตาลยาวจนและครอบคลุมมาถึงถนนเขื่อนธานี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขต 2 ถึงถนนหลวงบริเวณกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขไปวัดทุ่งศรีเมือง และวัดมณีวนาราม และมีถนนสายหลักที่ผ่านกลางเมือง 1 สาย คือ ถนนอุปราชน เป็นถนนเชื่อมต่อถนนทางหลวง 2 สาย คือ ถนนทางหลวงหมายเลข 212 ถนนขยางกูรไปด้านทิศเหนือ (เชื่อมต่อจังหวัดอำนาจเจริญ) และถนนทางหลวงหมายเลข 23 ถนนแจ้งสนิทไปด้านทิศตะวันตก (เชื่อมต่อจังหวัดยโสธร)

ที่ตั้งและอาณาเขต

- ทิศเหนือ :** ติดต่อถนนสายเลี่ยงเมือง (ไปจังหวัดอำนาจเจริญ) พื้นที่เขตเทศบาลตำบลอุบล และพื้นที่เขตทหารอากาศ
- ทิศใต้ :** ติดต่อแม่น้ำมูล และพื้นที่เขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ
- ทิศตะวันออก :** ติดต่อห้วยวังนอง เขตพื้นที่เทศบาลตำบลปทุม และพื้นที่เขตทหารอากาศ
- ทิศตะวันตก :** ติดต่อลำมูลน้อย ถนนสายเลี่ยงเมือง (ไปจังหวัดยโสธร) และพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแจระแม

แผนที่เขตเทศบาลนครอุบลราชธานี

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่รวม 16,112.650 ตารางกิโลเมตร หรือ 10.6 ล้านไร่ ตั้งอยู่สุดชายแดน ด้านทิศตะวันออกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของภาค รองจากจังหวัดนครราชสีมา และเป็นอันดับ 3 ของประเทศ ซึ่งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเดินทางโดยรถยนต์ 630 กิโลเมตร และทางรถไฟ 575 กิโลเมตร จังหวัดอุบลราชธานีจัดอยู่กลุ่มจังหวัดในการวางแผนพัฒนายุทธศาสตร์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญและยโสธร) และมีเขตพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ

จังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ ที่มีพื้นที่ติดแนวพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมความยาว 428 กิโลเมตร ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (แขวงสะหวันนะเขต แขวงสาละวัน และแขวงจำปาสัก ระยะทาง 361 กิโลเมตร) และราชอาณาจักรกัมพูชา (จังหวัดพระวิหาร ระยะทาง 67 กิโลเมตร) ลักษณะภูมิสัณฐานของจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในเขตลุ่มแม่น้ำมูล เป็นส่วนหนึ่งของเขตที่ราบสูงโคราชหรือตั้งอยู่บริเวณที่เรียกว่า แอ่งโคราช (Korat Basin) มีลักษณะคล้ายแอ่งกระทะหงาย โดยสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ยประมาณ 68 เมตร (227 ฟุต) ลักษณะโดยทั่วไปเป็นที่สูงต่ำ เป็นที่ราบสูงลาดเอียงไปทางทิศตะวันออก มีน้ำโขงเป็นแนวเขตกั้นจังหวัดอุบลราชธานีกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีแม่น้ำชีไหลมาบรรจบกับแม่น้ำมูล ซึ่งไหลผ่านกลางจังหวัดจากทิศตะวันตกมายังทิศตะวันออกแล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอโขงเจียม และมีลำน้ำใหญ่ ๆ อีกหลายสาย ได้แก่ ลำเซบก ลำโดมใหญ่ ลำโดมน้อย และมีภูเขาสลับซับซ้อนหลายแห่งทางบริเวณชายแดนตอนใต้ ที่สำคัญคือ ทิวเขาบรรทัดและทิวเขาพนมดงรัก ซึ่งกั้นอาณาเขตระหว่างจังหวัดอุบลราชธานีกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา

1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดอุบลราชธานี ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ซึ่งมี 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทยตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ทำให้จังหวัดอุบลราชธานีมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรเข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป แบ่งฤดูกาลออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

1. ฤดูหนาว เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง โดยมีอากาศหนาวจัดในบางวัน และเดือนที่มีอากาศหนาวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ปกคลุมประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย

2. ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดของปี

3. ฤดูฝน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นจากทะเลและมหาสมุทรมาปกคลุมประเทศไทย ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวร่องความกดอากาศต่ำที่พาดอยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทำให้อากาศเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปี แต่อย่างไรก็ตามนอกจากปัจจัยดังกล่าวที่ให้มีฝนตกชุกแล้ว ยังขึ้นกับอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวเข้ามาใกล้หรือเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย

อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี 27.2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.1 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.0 องศาเซลเซียส ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดทั้งปี 1,581.7 มิลลิเมตร โดยเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปี

ที่มา : ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา (เดือนมิถุนายน 2560)

1.3 ลักษณะของดิน

คุณสมบัติของดินทั่วไปของจังหวัดอุบลราชธานี แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ดินร่วน - ดินร่วนปนทราย ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ปริมาณร้อยละ 25.5 ของพื้นที่ทั้งหมด

2. ดินร่วนทราย - ดินร่วนปนทราย เป็นดินตามบริเวณที่ราบสูงทั่วไป มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีปริมาณร้อยละ 38.5 ของพื้นที่ทั้งหมด

3. ดินร่วนทราย - ดินร่วนเหนียว จะอยู่บริเวณที่ราบลุ่มทั่วไป มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีปริมาณร้อยละ 7.5 ของพื้นที่ทั้งหมด

4. ดินร่วนปนทราย ส่วนใหญ่เป็นดินตามพื้นที่ภูเขาและที่ลาดชัน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ระดับปานกลางถึงต่ำ มีปริมาณร้อยละ 28.5 ของพื้นที่ทั้งหมด

1.4 การผังเมือง

ผังเมืองรวมเมืองอุบลราชธานี - วารินชำราบ (ปรับปรุงครั้งที่ 3) ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองอุบลราชธานี และอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี การดำเนินการปรับปรุงผังเมืองรวม เป็นความร่วมมือระหว่าง เทศบาลนครอุบลราชธานี เทศบาลเมืองแจระแม เทศบาลตำบลอุบล เทศบาลตำบลขามใหญ่ เทศบาลตำบลพุม องค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด องค์การบริหารส่วนตำบลไร่น้อย ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองอุบลราชธานี และ เทศบาลเมืองวารินชำราบ เทศบาลตำบลแสนสุข เทศบาลตำบลค่าน้ำแซบ องค์การบริหารส่วนตำบลปทุมใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนผึ้ง ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอวารินชำราบ ซึ่งทั้ง 12 แห่ง เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่วางผัง การดำเนินการวางและปรับปรุงผังจะเป็นไปตามขั้นตอนการออกกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บท แนวทางการพัฒนาพื้นที่ ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคมขนส่ง และการสาธารณสุขปโภคสาธารณูปการ ให้เกิดการพัฒนาเมืองอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจังหวัดและท้องถิ่น รองรับกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากรในอนาคต ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากจังหวัดอุบลราชธานี มีการก่อสร้างศาลากลางแห่งใหม่ และศาลปกครองจังหวัด โดยตั้งอยู่ทางด้านเหนือของพื้นที่เทศบาลเมืองแจระแม บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยแจระแม ริมน้ำด้านเหนือ ติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 23 (อุบลราชธานี - ยโสธร) ซึ่งในอนาคตจะมีความเจริญเติบโตของกิจกรรมต่างๆ จึงมีความจำเป็นต้องมีการขยายเขตผังและจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินและระบบคมนาคมขนส่ง เพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่บริเวณนี้ให้มีความเป็นระเบียบ สามารถรองรับความเจริญเติบโตในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ รองรับพื้นที่ให้บริการกับศูนย์ราชการแห่งใหม่ รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตผัง 4 บริเวณ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป ดังนั้น ในการปรับปรุงผังเมืองรวมเมืองอุบลราชธานี - วารินชำราบ (ปรับปรุงครั้งที่ 3) จึงมีความจำเป็นต้องขยายเขตวางผังให้ครอบคลุมพื้นที่ดังกล่าว โดยขยายเขตวางผังจากเดิม 100.86 ตร.กม. เป็น 104.80 ตร.กม.

2. ด้านการเมือง - การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

เทศบาลนครอุบลราชธานีมีชุมชนในเขตการปกครอง จำนวน 106 ชุมชน แยกตามเขตเลือกตั้ง 4 เขต ดังนี้

รายชื่อชุมชนภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี

เขต 1	เขต 2	เขต 3	เขต 4
1. โรงเรียนเทศบาล 5 ชุมชน ก้านเหลือง 1	26. โรงเรียนกีฬาจังหวัด อุบลราชธานี 1	52. โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช 3	80. วัดเลียบ 3
2. โรงเรียนเทศบาล 5 ชุมชน ก้านเหลือง 2	27. โรงเรียนกีฬาจังหวัด อุบลราชธานี 3	53. โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช 4	81. วัดพลแพน
3. โรงเรียนเทศบาล 5 ชุมชน ก้านเหลือง 3	28. โรงเรียนกีฬาจังหวัด อุบลราชธานี 2	54. วัดท่าวังหิน	82. ตลาดสดเทศบาล 5
4. วิทยาลัยโปลิเทคนิค 1	29. ซอยขยางกูร 2.1 (2)	55. วัดกุดคูณ 1	83. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี

เขต 1	เขต 2	เขต 3	เขต 4
5. วิทยาลัยโปลีเทคนิค 2	30. ขอยขยางกูร 2.1 (2)	56. วัดกุดคูณ 2	84. วัดสารพัฒน์ 2
6. วัดพระธาตุหนองบัว 1	31. โรงเรียนนารีนุกูล	57. หลังโรงเรียนเยาวเรศฯ 2	85. วัดสารพัฒน์ 1
7. วัดพระธาตุหนองบัว 2	32. สวนสาธารณะอยู่วงศ์ธรรม	58. โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร 3	86. สำนักงานขนส่งจังหวัด อุบลราชธานี (เก่า)
8. โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว	33. วัดทองนพคุณ	59. สำนักงานที่ดินจังหวัด อุบลราชธานี	87. อุบลีสาน 6
9. ศาลาหนองนาควาย 2	34. วัดปทุมมาลัย 2	60. หลังโรงเรียนเยาวเรศฯ 1	88. ดอนเจ้าปู่ทองแดง 2
10. ศาลาหนองนาควาย 1	35. วัดปทุมมาลัย 1	61. ถนนพนม 1	89. ดอนเจ้าปู่ทองแดง 1
11. วัดบ้านนาควาย 1	36. วัดแจ้ง 2	62. หลังโรงเรียนเยาวเรศฯ 3	90. โรงเรียนปทุมวิทยากร 1
12. วัดบ้านนาควาย 2	37. วัดแจ้ง 1	63. วัดโรมันคาทอลิก	91. โรงเรียนปทุมวิทยากร 2
13. โรงเรียนเมืองอุบล 2	38. วัดมหาวนาราม 1	64. ถนนพนม 2	92. ศาลากลางบ้านตู 4
14. โรงเรียนเมืองอุบล 1	39. วัดมหาวนาราม 2	65. วิทยาลัยสารพัดช่างอุบลฯ	93. ศาลากลางบ้านตู 3
15. โรงเรียนอัสสัมชัญ อุบลราชธานี 1	40. วัดมณีวนาราม	66. วัดไชยมงคล	94. สหกรณ์การเกษตร 1
16. เฉลิมพระเกียรติฯ 2 (สวนสุขภาพ 2)	41. โรงเรียนอุบลวิทยาคม 2	67. โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบล - รัตนาราม	95. วังทอง
17. เฉลิมพระเกียรติฯ 1 (สวนสุขภาพ 1)	42. โรงเรียนอุบลวิทยาคม 1	68. วัดสุปฏิหารามวรวิหาร	96. วัดศรีแสงทอง
18. ต้นข่อยสุขาอุบล 11	43. ศาลเยาชนและครอบครัว	69. ศาลาประชาคม	97. สหกรณ์การเกษตร 3
19. วัดป่าแสนอุดม 3	44. วัดสว่างอารมณ์ 2	70. โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี	98. สหกรณ์การเกษตร 2
21. วัดป่าแสนอุดม 2	45. วัดสว่างอารมณ์ 1	71. วัดทุ่งศรีเมือง 2	99. ศาลากลางบ้านตู 1
22. วัดป่าแสนอุดม 1	46. โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคี - วิทยาคาร 1	72. วัดทุ่งศรีเมือง 1	100. ศาลากลางบ้านตู 2
22. ห้ายข่อยสุขาอุบล 11	47. โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคี - วิทยาคาร 2	73. วัดหลวง 1	101. ทางเข้าคริสตจักร
23. สามแยกโรงพยาบาล พระศรีมหาโพธิ์ 1	48. วิทยาลัยเทคนิค 2	74. วัดหลวง 1	102. วัดศรีประดู่ 2
24. สามแยกโรงพยาบาล พระศรีมหาโพธิ์ 2	49. วิทยาลัยเทคนิค 1	75. วัดกลาง	103. วัดศรีประดู่ 1
25. โรงเรียนอัสสัมชัญ อุบลราชธานี 2	50. โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช 2	76. โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบลฯ 2	104. วัดบูรพา 3
	51. โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช 1	77. โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบลฯ 1	105. วัดบูรพา 1
		78. วัดเลียบ 1	106. วัดบูรพา 2
		79. วัดเลียบ 2	

ที่มา : กองสวัสดิการสังคม (เดือนพฤษภาคม 2562)

2.2 การเลือกตั้ง

เทศบาลนครอุบลราชธานี ได้ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมตามระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะการเลือกตั้งที่ถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญของประพลเมืองไทย

สถิติและข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

1) การเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ในระหว่างปี พ.ศ.2553 – 2557 เทศบาลนครอุบลราชธานี มีการเลือกตั้ง จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

วัน / เดือน / ปี	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนผู้มาใช้สิทธิ		หมายเหตุ
		จำนวน	ร้อยละ	
9 ตุลาคม 2554	55,628	33,894	60.89	การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครอุบลราชธานี
24 มีนาคม 2556	56,848	38,613	67.92	การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครอุบลราชธานี
22 พฤศจิกายน 2561	-	-	-	แต่งตั้งตามประกาศคณะกรรมการสรรหาสมาชิกสภาท้องถิ่น ฯ ในกรณีที่มีการยุบสภาฯ

2) การเลือกตั้งระดับประเทศ ในระหว่างปี พ.ศ.2558 - 2562 มีการเลือกตั้ง จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้

- การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562
- การแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2562
- การออกเสียงประชามติ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2559

ที่มา : งานธุรการสภา สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลนครอุบลราชธานี (ณ วันที่ 24 พฤษภาคม 2562)

2.3 โครงสร้างและอัตราค่าสับ

- 1) โครงสร้าง
- 2) เทศบาลนครอุบลราชธานี เป็นเทศบาลขนาดใหญ่ ตามกำหนดขนาดเทศบาล มีการกำหนดโครงสร้างและแบ่งส่วนราชการ ดังนี้
 - สำนักปลัดเทศบาล 4 ฝ่าย 18 งาน
 - สำนักการคลัง 2 ส่วน 7 ฝ่าย 15 งาน
 - สำนักการช่าง 2 ส่วน 7 ฝ่าย 26 งาน
 - สำนักการศึกษา 2 ส่วน 4ฝ่าย 1 หน่วย 18 งาน 5 โรงเรียน 3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 - กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม 3 ฝ่าย 14 งาน 7 ศูนย์บริการฯ
 - กองวิชาการและแผนงาน 3 ฝ่าย 10 งาน
 - กองสวัสดิการสังคม 3 ฝ่าย 8 งาน
 - หน่วยตรวจสอบภายใน 1 หน่วย

3) อัตราค่าจ้าง เมื่อ ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2562 เทศบาลนครอุบลราชธานี มีอัตราค่าจ้าง ดังนี้

บัญชีอัตราค่าจ้างพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง เทศบาลนครอุบลราชธานี

ส่วนราชการ	จำนวนพนักงานเทศบาล																รวม พนักงาน เทศบาล	ลูกจ้าง ประจำ	พนักงานจ้าง		รวม ทั้งหมด
	ประเภททั่วไป			ประเภทวิชาการ			ประเภทอำนวยการ			ประเภทบริหาร ท้องถิ่น			จำแนกตามระบบวิทยฐานะ						ตาม ภารกิจ	ทั่วไป	
	ปฏิบัติ งาน	ชำนาญ งาน	อาวุโส	ปฏิบัติ การ	ชำนาญ การ	ชำนาญ การพิเศษ	ต้น	กลาง	สูง	ต้น	กลาง	สูง	ชำนาญ การ	ชำนาญ การพิเศษ	เชี่ยวชาญ	เชี่ยวชาญ พิเศษ					
นักบริหารงานเทศบาล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	4	-	-	-	4
สำนักปลัดเทศบาล	6	22	-	4	10	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	47	9	43	45	144
สำนักการคลัง	3	14	-	2	8	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	33	3	16	21	73
สำนักการช่าง	3	15	4	3	4	-	7	1	1	-	-	-	-	-	-	-	38	4	50	84	176
สำนักการศึกษา	-	1	-	4	3	-	3	1	1	-	-	-	-	1	-	-	14	1	15	26	56
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	-	5	-	6	16	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	31	5	47	214	297
กองวิชาการและแผนงาน	3	2	-	1	14	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	24	1	7	5	37
กองสวัสดิการสังคม	2	-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	9	13
หน่วยตรวจสอบภายใน	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	1	4
รวม	17	60	4	20	63	1	24	7	2	-	2	2	-	-	1	-	203	23	182	404	812

เพศ	พนักงานเทศบาล	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป	รวม
ชาย	76	16	116	256	464
หญิง	127	7	66	148	348
รวม	203	23	182	404	812

ที่มา : งานการเจ้าหน้าที่ เทศบาลนครอุบลราชธานี (ณ วันที่ 24 พฤษภาคม 2562)

2.4 อำนาจหน้าที่ของเทศบาลนครอุบลราชธานี

1) ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 56

เทศบาลนครอุบลราชธานี มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน	(10) ให้น้ำสะอาดหรือการประปา
(2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ	(11) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
(3) รักษาความสงบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว	(12) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
(4) รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	(13) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
(5) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ	(14) ให้มีและบำรุงสุขอนามัย
(6) จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนจัดการศึกษา ศาสนา การฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการ หรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก	(15) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
	(16) ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น
	(17) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก

(7) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง	(18) กิจกรรมอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
(8) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม	(19) จัดระเบียบการจราจร หรือร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่
(9) หน้าที่อื่นๆ ซึ่งมีค่าสังเคราะห์รวมมหาดไทยหรือกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล	

2) มาตรา 54 เทศบาลนครอุบลราชธานี อาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(1) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม	(8) จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
(2) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน	(9) ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา และพลศึกษา
(3) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร	(10) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
(4) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก	(11) ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม และรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น
(5) ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล	(12) เทศพาณิชย์
(6) ให้มีการสาธารณสุข	
(7) จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข	

3) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ.2542 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะของเทศบาล (มาตรา 16) ดังต่อไปนี้

(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง	(17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
(2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ	(18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
(3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ	(19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล
(4) การสาธารณสุข โภคและการก่อสร้างอื่น ๆ	(20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
(5) การสาธารณสุข	(21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
(6) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ	(22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
(7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน	(23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยโรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ
(8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว	(24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(9) การจัดการศึกษา	(25) การผังเมือง
(10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส	(26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
(11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	(27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
(12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	(28) การควบคุมอาคาร
(13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	(29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
(14) การส่งเสริมกีฬา	(30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
(15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน	(31) กิจกรรมอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
(16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น	

2.5 การคลัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 เทศบาลนครอุบลราชธานี มีรายรับทั้งสิ้น 833,224,693.58 บาท (รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ) สูงกว่ารายรับปี พ.ศ.2560 จำนวน 46,985,784.35 บาท ในด้านรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ.2561 เทศบาลมีรายจ่ายทั้งสิ้น (รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ) 663,963,852.19 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับเทศบาลมีรายรับสูงกว่ารายจ่าย จำนวน 169,260,841.39 บาท โดยมียอดเงินสะสม ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 ดังนี้

1. เงินสะสมเทศบาลส่วนที่เก็บไว้ที่เทศบาล จำนวน 58,041 บาท
2. เงินสะสมเทศบาลส่วนที่ฝากไว้กับ ก.ส.ท. จำนวน 140,131,591.62 บาท

รวมทั้งสิ้น 140,189,632.62 บาท

ตารางแสดงฐานะทางการคลังของเทศบาลนครอุบลราชธานี

ฐานะการคลัง	ปี พ.ศ.2559		ปี พ.ศ.2560		ปี พ.ศ.2561	
รายรับ						
หมวดภาษีอากร	98,791,435	41	97,645,613	17	97,400,891	10
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต	14,393,511	08	17,335,068	70	13,723,988	95
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	16,689,631	66	16,587,001	03	19,122,246	27
หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและกิจการพาณิชย์	3,806,519	64	3,813,435	94	3,212,649	45
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	1,854,077	53	1,624,187	72	2,921,918	90
หมวดภาษีจัดสรร	322,091,244	18	327,616,325	35	345,259,495	23
หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป	214,637,229	-	298,735,537	-	321,331,905	-
หมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	1,165,417	-	482,000	-	5,214,400	-
เงินอุดหนุนระบุดูแลอุปการะสงฆ์	97,695,063	80	22,399,740	32	25,037,198	68
รวม	771,124,129	30	786,238,909	23	833,224,693	58
รายจ่าย						
รายจ่ายงบกลาง	107,657,138	98	109,229,248	62	123,128,996	32
หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	228,726,504	06	238,218,003	71	248,333,951	63
หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	162,751,287	34	168,726,167	55	171,824,536	55
หมวดค่าสาธารณูปโภค	12,790,506	11	12,142,407	90	12,595,543	69
หมวดเงินอุดหนุน	42,335,600	-	42,250,760	-	41,908,680	-
หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	71,150,383	01	59,894,239	90	66,172,144	-
หมวดรายจ่ายอื่นๆ	300,000	-	100,000	-	-	-
รวม	625,711,419	50	630,560,827	68	663,963,852	19

ที่มา : งานจัดทำงบประมาณ ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

2.4 การดำเนินกิจการพาณิชย์

- 1) **สถานธนาณูปการเทศบาลนครอุบลราชธานี** แห่งที่ 1 ตั้งอยู่ที่ถนนหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2507
- 2) **สถานธนาณูปการเทศบาลนครอุบลราชธานี** แห่งที่ 2 ตั้งอยู่ที่ถนนขยางกูร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2544
- 3) **ตลาดสดเทศบาล 2** ตั้งอยู่ที่ถนนพิชิตรังสรรค์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
- 4) **ตลาดสดเทศบาล 3** ตั้งอยู่ที่ถนนพรหมเทพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
- 5) **ตลาดสดเทศบาล 5** ตั้งอยู่ที่ถนนบูรพานอก ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
- 6) **ตลาดเทศบาล 6** (ตลาดอาหารได้รุ่ง) ตั้งอยู่ที่ถนนขยางกูร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
- 7) **ตลาดท้าววังหิน** (ตลาดอนุโลม) ตั้งอยู่ที่ซอยสรรพสิทธิ์ 9 ถนนสรรพสิทธิ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
- 8) **ตลาดกกยาง** (ตลาดอนุโลม) ตั้งอยู่ที่ถนนศรีณรงค์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

2.6 การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลนครอุบลราชธานี ได้ดำเนินการวางแผนและป้องกันบรรเทาอันตรายอันจะเกิดแก่ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของราชการ ป้องกัน ฟื้นฟู บูรณะ ความเสียหายอันเนื่องมาจากสาธารณภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน ประสานงานระหว่างส่วนราชการ รับแจ้งข่าวต่าง ๆ ให้หน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือหน่วยบรรเทาทุกข์สามารถปฏิบัติงานได้ทุกโอกาส ทุกสถานการณ์ กำหนดแผนที่สอดคล้องกับแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลนครอุบลราชธานี ดังนี้

1) **ขั้นเตรียมการ** การปฏิบัติในขั้นนี้ให้เริ่มตั้งแต่ปัจจุบัน โดยติดตามสถานการณ์ รวบรวมข่าวสารข้อมูล ประเมินสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น และวางแผนเตรียมการต่าง ๆ เท่าที่จำเป็น เพื่อให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกรูปแบบ ได้แก่ การเตรียมคนและวัสดุอุปกรณ์ จัดระบบปฏิบัติการ ฝึกอบรม และดำเนินการอื่นๆ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

2) **ขั้นการปฏิบัติเมื่อเกิดภัย** ได้แก่การจัดลดความรุนแรงของภัย รวมทั้งการรักษาขวัญกำลังใจ ความเป็นระเบียบในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และประชาชน เป็นงานที่ทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและประชาชนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินการโดยเร่งด่วน เพื่อให้ภาวะภัยหมดสิ้นอย่างรวดเร็ว อำนาจการให้ทุกส่วนราชการองค์กรเอกชนและบุคคลในเขตรับผิดชอบ เข้าดำเนินการปฏิบัติด้วยความรวดเร็ว เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

3) **ขั้นการฟื้นฟูบูรณะ** การฟื้นฟูบูรณะจะกระทำเมื่อหลังจากที่ภัยได้ยุติลง หรือผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อช่วยเหลือบรรเทาอันตราย ซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกหน่วยงาน ตลอดจนบุคคลที่อยู่ในเขตเทศบาล เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจของประชาชนให้กลับคืนสู่สภาพปกติ และช่วยเหลือในขั้นต้นแก่ราษฎรผู้ประสบภัยให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามควรแก่อัตภาพระหว่างรอการช่วยเหลือในขั้นตอนต่อไป

3. ประชากร

3.1 จำนวนประชากร

- 1) ประชากรในเขตเทศบาล 78,166 คน
 - ชาย 36,413 คน
 - หญิง 41,753 คน
 - จำนวนบ้าน 31,392 หลังคาเรือน
 - จำนวนครอบครัว 18,284 ครัวเรือน
 - ความหนาแน่นเฉลี่ย 2,753 คน/ตารางกิโลเมตร
- 2) จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 47,301 คน
 - ชาย 21,330 คน
 - หญิง 25,971 คน
- 3) จำนวนเขตเลือกตั้ง 4 เขต 106 หน่วยเลือกตั้ง

ตารางแสดงสถิติทะเบียนราษฎร 5 ปี (พ.ศ.2558 - 2561)

รายการ	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562 (ณ ม.ค. - เม.ย.)
จำนวนคนเกิด	6,185	6,056	5,618	5,826	1,705
จำนวนคนตาย	3,239	3,617	3,414	3,071	1,073
จำนวนคนย้ายเข้า	2,254	2,261	2,453	2,653	959
จำนวนคนย้ายออก	3,675	3,473	3,199	3,723	947
จำนวนครัวเรือน	18,284	18,278	18,278	18,275	18,284
จำนวนประชากร	80,024	79,978	79,273	78,178	78,166

สถิติจำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี (พ.ศ.2558 - 2562)

ปี พ.ศ.	เพศชาย	เพศหญิง	รวม	อัตราการเปลี่ยนแปลง change (%)
2558	37,490	42,544	80,024	-1.18
2559	37,393	42,585	79,978	- 0.05
2560	37,004	42,269	79,273	- 0.89
2561	36,457	41,721	78,178	- 1.40
2562	36,413	41,753	78,166	- 0.01

ที่มา : สำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

4. สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา

1) ระดับก่อนประถมศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนในสังกัดเทศบาล จำนวน 3 แห่ง
 - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัดมทวนาราม
 - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัดใต้พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ
 - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร
- โรงเรียนอนุบาลในสังกัดเทศบาล จำนวน 4 แห่ง
 - โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว
 - โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร
 - โรงเรียนเทศบาล 4 อนุบาลพระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ
 - โรงเรียนเทศบาล 5 ชุมชนก้านเหลือง
- โรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 แห่ง
 - โรงเรียนอุบลวิทยาคม
 - โรงเรียนเมืองอุบล
 - โรงเรียนวัดท่าวังหิน
 - โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 - โรงเรียนปทุมวิทยากร
 - โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม
- โรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 11 แห่ง
 - โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี
 - โรงเรียนอเนกวิทยา
 - โรงเรียนอนุบาลบ้านเด็ก
 - โรงเรียนอาเวมารีอา
 - โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี 1
 - โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี 2
 - โรงเรียนอุบลวิทยากร
 - โรงเรียนสมเด็จ
 - โรงเรียนเซนต์เอมิลี
 - โรงเรียนพระกุมารอุบลราชธานี
 - โรงเรียนนานาชาติแอ๊ดเวนตีสมิชชั่นอุบล
- โรงเรียนอนุบาลในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาสังกัดของรัฐ จำนวน 1 แห่ง
 - โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2) ระดับประถมศึกษา

- โรงเรียนในสังกัดเทศบาล จำนวน 4 แห่ง
 - โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล

- โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว
- โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร
- โรงเรียนเทศบาล 5 ชุมชนก้านเหลือง
- โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 แห่ง
 - โรงเรียนอุบลวิทยาคม
 - โรงเรียนเมืองอุบล
 - โรงเรียนวัดท่าวังหิน
 - โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 - โรงเรียนปทุมวิทยากร
 - โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม
- โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 10 แห่ง
 - โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี
 - โรงเรียนอนุบาลบ้านเด็ก
 - โรงเรียนอาเวมารีอา
 - โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี 1
 - โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี 2
 - โรงเรียนอุบลวิทยากร
 - โรงเรียนสมเด็จ
 - โรงเรียนเซนต์เอมีลี
 - โรงเรียนนานาชาติแอตแลนติสมิซันอุบล
- โรงเรียนในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาสังกัดของรัฐ จำนวน 1 แห่ง
 - โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

3) ระดับมัธยมศึกษา

- โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดเทศบาล จำนวน 3 แห่ง
 - โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล
 - โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว
 - โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร
- โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 แห่ง
 - โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
 - โรงเรียนนารีนุกูล
 - โรงเรียนปทุมวิทยากร
- โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 4 แห่ง
 - โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี
 - โรงเรียนอาเวมารีอา
 - โรงเรียนเซนต์เอมีลี
 - โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี
- โรงเรียนในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาสังกัดของรัฐ จำนวน 1 แห่ง
 - โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

4) ระดับอาชีวศึกษา

- โรงเรียนอาชีวศึกษาในสังกัดเทศบาล จำนวน 1 แห่ง
 - โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล
- วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 3 แห่ง
 - วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี
 - วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
 - วิทยาลัยสารพัดช่างอุบลราชธานี
- วิทยาลัยในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 1 แห่ง
 - วิทยาลัยโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5) ระดับอุดมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี

- สังกัดสถาบันการศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการ จำนวน 1 แห่ง
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 1 แห่ง
 - มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

ปัจจุบันเทศบาลนครอุบลราชธานี มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาล จำนวน 3 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดมหาวนาราม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดใต้พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร และมีโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจำนวน 5 แห่ง คือ

- โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับอาชีวศึกษา
- โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- โรงเรียนเทศบาล 4 อนุบาลพระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล)
- โรงเรียนเทศบาล 5 ชุมชนก้านเหลือง จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) - ระดับประถมศึกษา

ข้อมูลการจัดการศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2562

โรงเรียน	อาคารสถานที่				นักเรียน (คน)				พนักงานครู/ บุคลากรสนับสนุนการสอน/ ลูกจ้างประจำ และครูอัตราจ้าง																				ผู้บริหารโรงเรียน				
									พนักงานครู			วุฒิการศึกษา			สาขาวิชาเอก								บุคลากรสนับสนุนการสอน			ลูกจ้างประจำ				พนักงานจ้าง			รวมทั้งหมด
	เนื้อที่ (ไร่,งาน,ตร.ว.)	อาคารเรียน (หลัง)	อาคารประกอบ (หลัง)	ห้องเรียน (ห้อง)	อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ประถมศึกษา	ปฐมวัย	วิชาเอกอื่น ๆ	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม		ตามภารกิจ	ทั่วไป	รวม	
เทศบาล บูรพาอุบล	5	3	1	48	-	226	165	44	435	9	31	40	1	20	19	2	2	6	3	1	-	26	-	-	-	2	-	2	5	2	7	49	นายกศิริ มิ่งไชย ผู้อำนวยการสถานศึกษา
เทศบาล 2 หนองบัว	7/3	6	1	44	275	792	333	-	1400	11	56	67	-	30	37	6	10	5	6	3	6	31	-	-	-	1	-	1	6	2	8	76	นายโพธิ์ ตรีสมุทร ร.ก.ผู้อำนวยการสถานศึกษา
เทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร	24/1	7	2	17	111	148	88	-	347	6	19	25	-	10	15	1	1	2	1	2	3	15	-	-	-	2	-	2	6	-	6	33	นายสวาท ดวงคำ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
เทศบาล 4 อนุบาลพระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ	1/1/33	1	-	4	105	-	-	-	105	1	5	6	-	3	3	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	1	1	2	8	นายประสพ ปูโปร่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
เทศบาล 5 ชุมชนก้านเหลือง	8	3	2	9	52	62	-	-	114	4	5	9	-	5	4	-	-	-	-	3	2	4	-	-	-	-	-	-	4	1	5	14	ว่าที่ร้อยโทคมกริช ศรีสวัสดิ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัดมหาวนาราม	2/1	1	-	16	251	-	-	-	251	-	6	6	-	3	3	-	-	-	-	1	1	4	-	-	-	-	-	-	21	-	21	27	น.ส.ศรีสุดา แกมศิริ ร.ก.น.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัดใต้พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ	1/3/33	1	-	5	102	-	-	-	102	-	6	6	-	3	3	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	6	-	6	12	นางพินผกา แก่นอาษา ร.ก.น.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร.ร.เทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร	0/3	1	-	3	59	-	-	-	59	-	3	3	-	-	3	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	0	3	นางภัทริมา คำผิง ร.ก.น.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
รวมทั้งสิ้น	51/2/28	23	6	146	955	1,228	586	44	2,813	31	131	162	1	74	87	10	13	13	10	10	21	85	0	0	0	5	0	5	49	6	55	222	

ที่มา : สำนักการศึกษา เทศบาลนครอุบลราชธานี (มิถุนายน 2562)

4.2 การสาธารณสุข

1) โรงพยาบาลในเขตพื้นที่เทศบาลนครอุบลราชธานี

- โรงพยาบาลในสังกัดรัฐบาล จำนวน 2 แห่ง คือ
 1. โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์
 2. โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ (เฉพาะทาง)
- โรงพยาบาลในสังกัดเอกชน จำนวน 4 แห่ง คือ
 1. โรงพยาบาลอุบลรักษ์ธนบุรี
 2. โรงพยาบาลราชเวช
 3. โรงพยาบาลเอกชนร่มเกล้า
 4. โรงพยาบาลสรรพสิทธิอินเตอร์

2) สถานบริการสาธารณสุข

- ศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน 7 แห่ง คือ
 1. ศูนย์บริการสาธารณสุข 1 (เทศบาล)
 2. ศูนย์บริการสาธารณสุข 2 (หนองบัว)
 3. ศูนย์บริการสาธารณสุข 3 (พลชัย)
 4. ศูนย์บริการสาธารณสุข 4 (บ้านดู่)
 5. ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 (ดอนเจ้าปู่ทองแดง)
 6. ศูนย์บริการสาธารณสุข 6 (วัดป่าแสนอุดม)
 7. ศูนย์บริการสาธารณสุข 7 (อยู่วงศ์ธรรม)
- ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง จำนวน 6 แห่ง คือ
 1. ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองท่าวังหิน
 2. ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองขยางกูร
 3. ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองปทุมมาลัย
 4. ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองปทุมวิทยากร
 5. ศูนย์สุขภาพชุมชนวัดใต้
 6. ศูนย์สุขภาพชุมชนสุปักษ์
- สถานบริการสาธารณสุขอื่น จำนวน 1 แห่ง คือ
 1. สถานีกาชาดที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี

3) คลินิกเอกชน

- คลินิกเอกชน จำนวน 201 แห่ง
- ร้านขายยา จำนวน 94 แห่ง

4) จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาลสังกัดเทศบาลนครอุบลราชธานี

- แพทย์ จำนวน - คน
- ทันตแพทย์ จำนวน - คน
- ทันตสาธารณสุข จำนวน 1 คน
- พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 13 คน
- นักวิชาการสุขาภิบาล จำนวน 5 คน
- นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 4 คน

- พยาบาลเทคนิค	จำนวน	- คน
- เกสเซอร์	จำนวน	- คน
- นายสัตวแพทย์	จำนวน	1 คน
- สัตวแพทย์	จำนวน	- คน
- เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	จำนวน	- คน
- อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.)	จำนวน	1,203 คน

5) ประเภทผู้เข้ารับบริการด้านการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลสังกัดเทศบาลนครอุบลราชธานี

จากข้อมูลการเจ็บป่วยของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี ที่รวบรวมโดยศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลนครอุบลราชธานี พบว่าประชาชนที่มาใช้บริการรักษาอาการเจ็บป่วยแยกประเภทตามลำดับ ดังนี้

- โรคระบบย่อยอาหารและทางเดินอาหาร	จำนวน	375 ราย
- โรคระบบทางเดินหายใจ	จำนวน	1,098 ราย
- โรคระบบกล้ามเนื้อ	จำนวน	261 ราย
- โรคเกี่ยวกับระบบไหลเวียนเลือด	จำนวน	196 ราย
- โรคระบบประสาท	จำนวน	2 ราย
- โรคตา	จำนวน	88 ราย
- โรคอาการผิดปกติไม่สามารถจำแนกกลุ่ม	จำนวน	45 ราย

ที่มา : กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครอุบลราชธานี (ณ เดือนพฤษภาคม 2562)

4.3 อาชญากรรม

สถิติความผิดในคดีอาญาที่สำคัญเปรียบเทียบตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี ตำรวจภูธรภาค 3 ระหว่างเดือน ตุลาคม 2557 – สิงหาคม 2558 กับเดือน ตุลาคม 2558 – สิงหาคม 2559 ดังนี้

ประเภทความผิด	ปีงบประมาณ 2557		ปีงบประมาณ 2558		ปีงบประมาณ 2559	
	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)
1. ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ	407	362	465	428	390	348
1.1 ฆ่าผู้อื่น	33	29	35	30	23	23
1.2 ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	13	11	19	18	21	19
1.3 พยายามฆ่า	71	65	67	61	62	54
1.4 ทำร้ายร่างกาย	196	172	239	226	207	188
1.5 ข่มขืนกระทำชำเรา	68	64	60	52	49	39
1.6 อื่นๆ	26	31	45	42	28	18
2. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	922	644	1,132	773	982	664
2.1 ปล้นทรัพย์	4	4	0	0	1	1
2.2 ชิงทรัพย์	9	8	10	9	11	11
2.3 ชิงทรัพย์	24	20	29	21	7	5

ประเภทความผิด	ปีงบประมาณ 2557		ปีงบประมาณ 2558		ปีงบประมาณ 2559	
	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)
2.4 ลักทรัพย์	489	333	639	418	592	378
2.5 กรรโชกทรัพย์	3	2	11	10	3	3
2.6 ฉ้อโกง	131	85	135	82	141	88
2.7 ยักยอกทรัพย์	152	101	173	125	128	93
2.8 ทำให้เสียทรัพย์	59	50	70	56	57	48
2.9 รับของโจร	14	12	19	19	10	10
2.10 ลักพาเรียกค่าไถ่	0	0	0	0	0	0
การโจรกรรมรถยนต์	9	4	12	9	5	5
การโจรกรรมรถจักรยานยนต์	154	74	182	85	162	64
3. ฐานความผิดพิเศษ	2,174	856	1,320	560	908	974
3.1 พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551	3	3	0	0	3	3
3.2 พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	8	7	16	16	8	8
3.3 พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537	73	50	122	90	100	68
3.4 พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ.2522	0	0	0	0	0	0
3.5 พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534	24	23	0	0	3	1
3.6 พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	1	0	33	21	12	2
3.7 พ.ร.บ.ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ป.อาญา ม.269/1-269/7)	0	0	0	0	2	1
3.8 พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484	1,827	667	919	323	633	206
3.9 พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2528	128	44	124	43	63	13
3.10 พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504	60	25	42	17	5	4
3.11 พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535	19	17	31	26	28	26
3.12 พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535	1	0	3	3	2	1
3.13 พ.ร.บ.งาช้าง พ.ศ.2558	0	0	0	0	0	0
3.14 พ.ร.บ.การขุดดินและถมดิน พ.ศ.2543	0	0	0	0	4	4
3.15 พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.2469	20	8	21	12	13	6
3.16 พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542	0	0	0	0	0	0
3.17 พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475	10	10	9	9	32	31
4. คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	5,308	8,464	5,679	9,952	12,168	15,952
4.1 ยาเสพติด	843	952	896	994	7,277	7,662
4.1.1 ผลิต	46	48	65	66	51	52
4.1.2 นำเข้า	35	50	12	18	10	15

ประเภทความผิด	ปีงบประมาณ 2557		ปีงบประมาณ 2558		ปีงบประมาณ 2559	
	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)
4.1.3 ส่งออก	0	0	0	0	0	0
4.1.4 จำหน่าย	676	762	809	900	901	986
4.1.5 ครอบครองเพื่อจำหน่าย	1,050	1,270	944	1,110	1,153	1,305
4.1.6 ครอบครอง	1,220	1,232	1,023	1,089	909	952
4.1.7 เสพยาเสพติด	6,173	6,313	6,775	6,890	4,252	4,351
4.1.8 อื่นๆ	86	92	10	10	1	1
4.2 อาวุธปืนและวัตถุระเบิด	1,215	1,282	1,097	1,167	1,188	1,279
4.2.1 อาวุธปืนสงคราม (ไม่สามารถออกใบอนุญาตได้)	3	4	3	6	2	2
4.2.2 อาวุธปืนธรรมดาไม่มีทะเบียน	134	137	351	374	1,021	1,081
4.2.3 อาวุธปืนธรรมดา(มีทะเบียน)	1,076	1,139	735	779	142	169
4.2.4 วัตถุระเบิด	18	20	11	11	11	12
4.2.5 อื่นๆ	2	2	8	8	12	15
4.3 การพนัน	3,231	6,211	3,596	7,694	3,621	6,918
4.3.1 บ่อนการพนัน (เล่นการพนันตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป)	0	0	0	0	1	1
4.3.2 สลากกินรวบ	945	953	1,053	1,059	1,183	1,186
4.3.3 ทายผลฟุตบอล/ออนไลน์	233	233	397	410	545	545
4.3.4 การพนันอื่นๆ	2,053	5,025	2,146	6,225	1,892	5,186
4.4 ความผิดเกี่ยวกับวัสดุ สื่อ สิ่งพิมพ์ลามก อนาจาร	0	0	0	0	0	0
4.5 ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง	164	217	247	297	295	358
4.6 ความผิดเกี่ยวกับการป้องกันและ ปราบปรามการค้าประเวณี	2	2	8	10	4	16
4.7 ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ	12	12	26	26	14	14
4.8 ความผิดเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	19	19	90	97	93	93
4.8.1 พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551	17	17	85	92	77	88
4.8.2 พ.ร.บ.สุรา พ.ศ.2493	2	2	5	5	5	5

4.4 ยาเสพติด

เทศบาลนครอุบลราชธานีเน้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน คือ 1. รื้อขยายแดน 2. รื้อชุมชน 3. รื้อสังคม 4. รื้อครอบครัว และ 5. รื้อโรงเรียน ซึ่งจาก 5 รื้อป้องกันนี้ จะเห็นได้ว่า รื้อเยาวชน และรื้อโรงเรียน เป็นยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นรากฐาน และเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ และจากนโยบายการขับเคลื่อนแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติด พ.ศ. 2559 - 2560 โดยทุกชุมชนต้องจัดทำ/ขับเคลื่อนแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติด ตามแผนประชารัฐร่วมใจฯ 9 ขั้นตอน 6 ระยะ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงปัญหาและพิษภัยของยาเสพติด สร้างแกนนำในการต่อต้านและป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิตทักษะทางความคิดสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านร่างกายจิตใจให้กับเยาวชน และประชาชนทั่วไป ไม่ให้ตกเป็นทาสของอบายมุขและยาเสพติดด้วยความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน และสังคม รวมถึงประเทศชาติต่อไป และเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและร่วมแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม และการขับเคลื่อนแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติด 9 ขั้นตอน 6 ระยะ ให้ครอบคลุม 106 ชุมชน โดยเทศบาลนครอุบลราชธานี ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตเทศบาลนครอุบลราชธานี ดังนี้

1. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบ งานป้องกันควบคุมการติดยาในเขตฯ และจัดอบรมให้ความรู้ รวมถึงโทษและพิษภัยยาเสพติด สร้างแกนนำ และความเข้มแข็งในชุมชน

2. กองสวัสดิการสังคม รับผิดชอบงานสารสนเทศยาเสพติด จ.อบ. (NISPA) ดำเนินกิจกรรม ประชาารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้าน ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัยจากยาเสพติด 9 ขั้นตอน 6 ระยะ ตามนโยบายรัฐบาล ติดตามเยี่ยมผู้ต้องขัง ที่ได้รับปล่อยตัวในชุมชนฝึกอาชีพ/ฟื้นฟู ผู้ต้องขัง ในชุมชน

3. งานบำบัดฟื้นฟู ผู้ติดยา - สารเสพติด เทศบาลนครอุบลราชธานีจะร่วมเป็นภาคีกับปกครองอำเภอเมือง ทหาร ตำรวจ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุบลราชธานี

จากการจัดอบรมและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่า เมื่อนำเข้าข้อมูลสารสนเทศยาเสพติดจังหวัดอุบลราชธานี จำนวนชุมชนที่มีพื้นที่สีแดง ในปีงบประมาณ 2558, 2559, 2560 ดังนี้ 12, 8, 2 ชุมชนตามลำดับ จากจำนวน 106 ชุมชน โดยลดลงจากพื้นที่สีแดง (รุนแรง) เป็นพื้นที่สีเหลือง (ปานกลาง) และพื้นที่สีเขียว (พบบ้างเล็กน้อย)

4.5 การสังคมสงเคราะห์

สถิติผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี (พ.ศ.2560 - 2562)

ปีงบประมาณ	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
2560	2,895	4,929	7,824
2561	2,973	5,095	8,068
2562	3,165	5,336	8,501

สถิติผู้รับเบี้ยผู้ด้อยโอกาส (ผู้ติดเชื้อเอชไอวี) ในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี (พ.ศ.2560 - 2562)

ปีงบประมาณ	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
2560	32	24	56
2561	35	37	62
2562	40	30	70

สถิติผู้รับเบี้ยผู้พิการในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี (พ.ศ.2560 - 2562)

ปีงบประมาณ	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
2560	733	511	1,244
2561	788	571	1,359
2562	822	611	1,433

ที่มา : กองสวัสดิการสังคม เทศบาลนครอุบลราชธานี (ณ เดือนพฤษภาคม 2562)

4.6 การกีฬา นันทนาการ/สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

- 1) สนามกีฬาเนกประสงค์ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่
 - สนามกีฬาเนกประสงค์ โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
 - สนามกีฬาเนกประสงค์ โรงเรียนนารีนุกูล
 - สนามกีฬาเนกประสงค์ โรงเรียนกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
 - สนามกีฬาเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 2) สนามฟุตบอล จำนวน 6 แห่ง ได้แก่
 - สนามฟุตบอล โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
 - สนามฟุตบอล โรงเรียนนารีนุกูล
 - สนามฟุตบอล โรงเรียนกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
 - สนามฟุตบอล โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร
 - สนามฟุตบอล วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
 - สนามฟุตบอล มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 3) สนามบาสเกตบอล จำนวน 5 แห่ง ได้แก่
 - สนามบาสเกตบอล สวนสาธารณะทุ่งศรีเมือง
 - สนามบาสเกตบอล สวนสาธารณะหนองบัว
 - สนามบาสเกตบอล สวนสาธารณะห้วยม่วง
 - สนามบาสเกตบอล โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร
 - สนามบาสเกตบอล โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว
- 4) สนามตะกร้อ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่
 - สนามตะกร้อ โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร
 - สนามตะกร้อ โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว
 - สนามตะกร้อ โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล
 - สนามตะกร้อ โรงเรียนกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี

- 5) สระว่ายน้ำ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่
- สระว่ายน้ำ โรงเรียนกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
 - สระว่ายน้ำ โรงเรียนนารีนุกูล
- 6) สวนสาธารณะ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่
- สวนสาธารณะทุ่งศรีเมือง
 - สวนสาธารณะหนองบัว
 - สวนสาธารณะห้วยม่วง
 - สวนสาธารณะบุรพานอก
 - สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา
- 7) ห้องสมุด จำนวน 3 แห่ง ได้แก่
- ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี
 - ห้องสมุดประชาชนมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
 - ห้องสมุดโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

ที่มา : สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

4.7 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1) สถานีดับเพลิงของเทศบาลนครอุบลราชธานี มีจำนวน 3 แห่ง ดังนี้

- สถานีดับเพลิงเทศบาลนครอุบลราชธานี (ศูนย์ดอกคูณ) บริเวณที่ตั้งข้างสำนักงานเทศบาลนครอุบลราชธานี ถนนศรีณรงค์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี หมายเลขโทรศัพท์ 0-4524-5500
- สถานีดับเพลิงเฉลิมพระเกียรติ (ศูนย์แจ้งสนิท) บริเวณที่ตั้งข้างสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ถนนแจ้งสนิท ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี หมายเลขโทรศัพท์ 0-4531-5181
- สถานีดับเพลิงบุรพา (ศูนย์บุรพา) บริเวณที่ตั้งสวน 11 ไร่ ถนนบุรพานอก ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี หมายเลขโทรศัพท์ 0-4525-0658

2) อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ จำนวน 52 คน แยกเป็น

- นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น	จำนวน	1	คน
- เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	จำนวน	1	คน
- เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญงาน	จำนวน	6	คน
- เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติงาน	จำนวน	1	คน
- ลูกจ้างประจำ	จำนวน	7	คน
- พนักงานจ้างตามภารกิจ	จำนวน	17	คน
- พนักงานจ้างทั่วไป	จำนวน	19	คน

3) เครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- รถยนต์ดับเพลิงชนิดมีถังน้ำในตัว	จำนวน	7	คัน
- รถยนต์ดับเพลิงชนิดไม่มีถังน้ำในตัวพร้อมเครื่องสูบน้ำดับเพลิงชนิดหามมาตรฐาน	จำนวน	1	คัน
- รถยนต์บรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาด 5,000 ลิตร	จำนวน	5	คัน
- รถยนต์บรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาด 12,000 ลิตร	จำนวน	3	คัน
- รถยนต์ดับเพลิงชนิดบันไดเลื่อนอัตโนมัติ	จำนวน	1	คัน

- รถยนต์กู้ยืมเนกประสงค์	จำนวน	1	คัน
- รถยนต์ปิกอัพตรวจการณ์	จำนวน	3	คัน
- รถยนต์พยาบาล	จำนวน	1	คัน
- เรือยางพร้อมเครื่องยนต์ ขนาด 30 แรงม้า ติดท้ายเรือยาง	จำนวน	1	ลำ
- เรือท้องแบนพร้อมเครื่องยนต์ ขนาด 30 แรงม้า ติดท้ายเรือ	จำนวน	3	ลำ
- เรือท้องแบนพร้อมเครื่องยนต์ ขนาด 40 แรงม้า ติดท้ายเรือ	จำนวน	5	ลำ
- เรือท้องแบนไฟเบอร์กลาส	จำนวน	31	ลำ
- เรือท้องแบนพลาสติก	จำนวน	37	ลำ
- เครื่องสูบน้ำ ขนาด 5 แรงม้า	จำนวน	4	เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำ ขนาด 6.5 แรงม้า	จำนวน	16	เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำแบบหอยโข่ง ขนาด 6 นิ้ว	จำนวน	12	เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำแบบหอยโข่ง ขนาด 8 นิ้ว	จำนวน	10	เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำแบบหอยโข่ง ขนาด 12 นิ้ว	จำนวน	5	เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำ ชนิดหาคามาตรฐาน	จำนวน	2	เครื่อง
- วิทยุสื่อสาร ชนิดติดตั้งประจำที่ (base)	จำนวน	3	เครื่อง
- วิทยุสื่อสาร ชนิดติดตั้งยานพาหนะ	จำนวน	23	เครื่อง
- วิทยุสื่อสาร ชนิดมือถือ	จำนวน	41	เครื่อง
- เลื่อยโซ่ยนต์	จำนวน	6	เครื่อง

4) สถิติการเกิดสาธารณภัยในรอบปี พ.ศ.2561

- อัคคีภัย	จำนวน	53	ครั้ง
- อุทกภัย	จำนวน	1	ครั้ง
- วาตภัย	จำนวน	6	ครั้ง

ที่มา : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

5. ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคม การจราจร

1) การคมนาคมขนส่ง

- **ทางรถยนต์** การคมนาคมขนส่งทางรถยนต์มีระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดอุบลราชธานี ประมาณ 630 กิโลเมตร สามารถใช้เส้นทางโดยทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัดและถนนท้องถิ่น เป็นเส้นทางติดต่อภายในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียงจนถึงกรุงเทพฯ มีรถยนต์โดยสารประจำทางของบริษัทขนส่งจำกัดและบริษัทเอกชนอีกหลายบริษัทให้บริการ นอกจากนี้ยังมีการเดินทางโดยสายประจำทางระหว่างประเทศ คือ จังหวัดอุบลราชธานี - เมืองปากเซ ระยะทาง 138 กิโลเมตร โดยมีเวลาออก ดังนี้

จังหวัดอุบลราชธานี - เมืองปากเซ

- เวลา 09.30 - 12.30 น.
- เวลา 15.30 - 18.30 น.

การเดินทางจากอุบลราชธานีไป สปป.ลาว โดยรถยนต์ส่วนตัวจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

การขอหนังสือผ่านแดนชั่วคราว มีเอกสารประกอบ คือ

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน 2 แผ่น (รับรองสำเนาถูกต้อง)
2. สำเนาทะเบียนบ้านหรือสำเนาสูติบัตร (กรณีไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน) 2 แผ่น (รับรองสำเนาถูกต้อง)

3. รูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว (ถ่ายไม่เกิน 6 เดือน) 2 แผ่น

กรณีมีบุตรติดตามต้องมีอายุไม่เกิน 12 ปี มีเอกสารประกอบ คือ

1. สำเนาทะเบียนบ้านหรือสำเนาสูติบัตร 2 แผ่น (รับรองสำเนาถูกต้อง)
2. รูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว หรือ 2 นิ้ว (ถ่ายไม่เกิน 6 เดือน) 2 แผ่น

ค่าธรรมเนียมหนังสือผ่านแดน มีเอกสารประกอบ คือ

- หนังสือผ่านแดนรายปี 200 บาท
- หนังสือผ่านแดนชั่วคราว 30 บาท
- หนังสือผ่านแดน 1 ปี ขออนุญาตได้เฉพาะบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานีเท่านั้น

สถานที่ยื่นคำร้องขอหนังสือผ่านแดน

1. ที่ทำการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี (ฝ่ายความมั่นคง) ชั้น 2 ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
 - หนังสือผ่านแดนชั่วคราว
 - หนังสือผ่านแดนรายปี
2. ที่ว่าการอำเภอสิรินธร โทร. 0-4548-5031, 0-4536-6092
 - หนังสือผ่านแดนชั่วคราว เป็นระบบออนไลน์ใช้เฉพาะรหัสบัตรประจำตัวประชาชนไม่ต้องใช้รูปถ่าย
3. ด่านช่องเม็ก ณ ด่านชายแดนช่องเม็ก โทร. 0-4547-6230
 - หนังสือผ่านแดนชั่วคราว เป็นระบบออนไลน์ใช้เฉพาะรหัสบัตรประจำตัวประชาชนไม่ต้องใช้รูปถ่าย

กรณีนำรถยนต์เข้า สปป.ลาว มี 2 กรณี สำหรับการยื่นเอกสารประกอบ คือ

1. กรณีผู้ถือกรรมสิทธิ์มาเอง
 - คู่มือจดทะเบียนรถยนต์ (ฉบับจริง)
 - สำเนาเอกสารหน้าผู้ถือกรรมสิทธิ์
 - สำเนานำรายการเสียภาษี
 - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนทะเบียนบ้านผู้ถือกรรมสิทธิ์
2. กรณีผู้ถือกรรมสิทธิ์ไม่มาเอง
 - คู่มือจดทะเบียนรถยนต์ (ฉบับจริง)
 - ใบมอบอำนาจตัวจริงอากรแสตมป์ 10 บาท
 - สำเนาใบมอบอำนาจ
 - สำเนาเอกสารหน้าผู้ถือกรรมสิทธิ์
 - สำเนานำรายการเสียภาษี
 - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้มอบอำนาจ
 - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับมอบอำนาจ

สถานที่ยื่นเอกสารประกอบการขอพาสปอร์ตรถยนต์

- สำนักงานขนส่งจังหวัดอุบลราชธานี แห่งที่ 2 ถนนเลี่ยงเมือง โทร. 0-4531-5346-7 ค่าธรรมเนียม 55 บาท
- **ทางรถไฟ** เส้นทางรถไฟจากกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดอุบลราชธานี มีระยะทางประมาณ 575 กิโลเมตร ผ่านจังหวัดสระบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และผ่านสถานีย่อยบึงหวาย ห้วยขะยุง สิ้นสุดเส้นทางที่อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เวลาเดินรถไฟ เริ่มต้นที่เวลา 07.00 น. – 19.30 น.
- **ทางน้ำ** เส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำมูล ไหลผ่านเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี อำเภอเมือง อำเภอวารินชำราบ และอำเภอกุดรังมั่งสาหาร นอกจากนี้ยังมีแม่น้ำโขงที่ไหลผ่านอำเภอเขมราฐ อำเภอศรีเมืองใหม่ และอำเภอโขงเจียม เส้นทางคมนาคมทางน้ำในปัจจุบันไม่เป็นที่นิยมมากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอที่แม่น้ำไหลผ่านใช้เป็นเส้นทางคมนาคม
- **ทางอากาศ** จังหวัดอุบลราชธานี มีท่าอากาศยานนานาชาติ จำนวน 1 แห่ง ซึ่งมีสายการบิน ที่ให้บริการ 5 สายการบิน ประกอบด้วย สายการบินนกแอร์ สายการบินแอร์เอเชีย สายการบินไทย-สมายล์ สายการบินไทยไลอ้อนแอร์ และสายการบินกานต์แอร์ รวม 18 เที่ยวบิน/สัปดาห์

1. สายการบินไทยสมายล์ (Thai Smile)

โทร. 087-7762266, 094-5394010 Call Center 02-1188-888 สนามบินสุวรรณภูมิ/Suvarnabhumi International Airport

เที่ยวบิน FLIGHT	จาก-สุวรรณภูมิ from-BKK	ถึง-อุบลราชธานี to-UBP	จาก-อุบลราชธานี from-UBP	ถึง-สุวรรณภูมิ to-BKK	หมายเหตุ
WE020 / WE021	07.15	08.20	08.50	09.55	ทุกวัน/Daily
WE024 / WE025	12.35	13.40	14.10	15.15	ทุกวัน/Daily
WE028 / WE029	19.10	20.15	20.45	21.50	ทุกวัน/Daily

2. สายการบินนกแอร์ (NOK AIR)

โทร. 045-245821 Call center 1318 สนามบินดอนเมือง /Don Meaung International Airport

เที่ยวบิน FLIGHT	จาก-ดอนเมือง from-DMK	ถึง-อุบลราชธานี to-UBP	จาก-อุบลราชธานี from-UBP	ถึง-ดอนเมือง to-DMK	หมายเหตุ
DD9312 / DD9313	06.10	07.15	07.45	08.50	ทุกวัน/Daily
DD9314 / DD9315	09.30	10.35	11.05	12.10	ทุกวัน/Daily
DD9316 / DD9317	13.20	14.25	14.55	15.55	ทุกวัน/Daily
DD9324 / DD9325	15.20	16.25	17.00	18.00	ทุกวัน/Daily
DD9318 / DD9319	17.15	18.20	19.00	20.05	ทุกวัน/Daily
DD9320 / DD9321	19.45	20.50	21.20	22.20	ทุกวัน/Daily

3. สายการบินนกแอร์ (NOK AIR)

โทร. 045-245821 Call center 1318 เชียงใหม่ (CHAIMAI) / อุบลราชธานี UBONRATCHATHANI

เที่ยวบิน FLIGHT	จาก-เชียงใหม่ from-CNX	ถึง-อุบลราชธานี to-UBP	จาก-อุบลราชธานี from-UBP	ถึง-เชียงใหม่ to- CNX	หมายเหตุ
DD8904 / DD8905	09.25	11.20	11.50	13.40	จ พ ศ อา M W F SU

4. สายการบินไทย โลอันแอร์ (Thai Lion Air)

โทร. 045-241567 Call Center 02-599-9999 สนามบินดอนเมือง /Don Meaung International Airport

เที่ยวบิน FLIGHT	จาก-ดอนเมือง from-DMK	ถึง-อุบลราชธานี to-UBP	จาก-อุบลราชธานี from-UBP	ถึง-ดอนเมือง to-DMK	หมายเหตุ
SL 635	-	-	07.00	08.05	ทุกวัน/Daily
SL 620 / SL 621	07.50	08.55	09.40	10.45	ทุกวัน/Daily
SL 626 / SL 627	12.30	13.35	14.15	15.20	จ พ ศ ส อา M W F SA SU
SL 628 / SL 629	15.35	16.40	17.25	18.30	ทุกวัน/Daily
SL 634	19.35	20.40	-	-	ทุกวัน/Daily

5. สายการบินแอร์เอเชีย (Air Asia)

โทร. 045-255762 Call Center 02-515-9999 สนามบินดอนเมือง /Don Meaung International Airport

เที่ยวบิน FLIGHT	จาก-ดอนเมือง from-DMK	ถึง-อุบลราชธานี to-UBP	จาก-อุบลราชธานี from-UBP	ถึง-ดอนเมือง to-DMK	หมายเหตุ
FD 3368 / FD 3369	06.10	07.25	07.55	09.05	ทุกวัน/Daily
FD 3370 / FD 3371	07.45	09.00	09.25	10.30	ทุกวัน/Daily
FD 3374 / FD 3375	11.00	12.10	12.35	13.45	ทุกวัน/Daily
FD 3372 / FD 3373	18.00	19.15	19.40	20.45	ทุกวัน/Daily

2) การจราจร

ข้อมูลสภาพถนนภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี

1. ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	จำนวน 324 สาย	ระยะทาง 305,815 เมตร
2. ถนนแอสฟัลท์ (ลาดยาง)	จำนวน 20 สาย	ระยะทาง 23,663 เมตร
3. ถนนคอนกรีต, แอสฟัลท์ (ลาดยาง)	จำนวน 4 สาย	ระยะทาง 3,403 เมตร
4. สะพานคอนกรีต	จำนวน - สาย	ระยะทาง - กิโลเมตร
5. ไฟฟ้าสาธารณะ		จำนวน 30,100 ดวงโคม
6. ป้ายสัญญาณไฟจราจร		จำนวน 122 จุด

ที่มา : สำนักการช่าง เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

3) การจัดการขนส่งมวลชน

บริการขนส่งมวลชนภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานีให้บริการโดยเอกชน คือ บริษัท วารินทร์ เติมรถ จำกัด, บริษัท เมล์ชมภู จำกัด และสหกรณ์รถยนต์บริการอุบลราชธานี จำกัด จำนวน 14 สาย 12 เส้นทาง (สายที่ 5 และสายที่ 13 ได้ยกเลิกเส้นทาง) รวมจำนวนรถทั้งสิ้น 250 คัน โดยมีตารางข้อมูลด้านการจัดการขนส่ง ดังนี้

ตารางข้อมูลด้านการจัดการขนส่งมวลชนในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี

ลำดับที่	สายที่	ชื่อเส้นทาง	สีรถ	ลักษณะ/ มาตรฐานรถ	จำนวนรถ (คัน)	มีรถจริง (คัน)
1	1	มหาวิทยาลัยอุบลฯ - สามแยกเข้าหมู่บ้านหนองแก	เทา - เหลือง	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	34 - 56	42
2	2	สถานีรถไฟ - โรงเรียนศรีปฐมพิทยาคาร	ขาว	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	18 - 31	25
3	3	บ้านก่อ - โรงเรียนเทคโนโลยีและเกษตรกรรมอุบลฯ	ชมพู - ฟ้าย	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	20 - 33	22
4	4	เรือนจำกลางอุบลฯ - โรงเรียนบ้านค้อกุลลาด	เทา - เหลือง	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	3 - 5	3
5	6	ค่ายสรรพสิทธิประสงค์ - ประปา	ชมพู - ฟ้าย	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	3 - 14	4
6	7	ศาลปู่เจ้าคำจันทร์ - วัดพุทธนิคมกิตติาราม	ชมพู - ฟ้าย	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	10 - 24	16
7	8	บ้านปลาตึก - สถานีโทรคมนาคมอุบลฯ - บ้านปลาตึกทอง	ฟ้าย	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	20 - 40	22
8	9	ตลาดสดวารินชำราบ - บ้านโนนหงษ์ทอง	ฟ้าย	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	20 - 40	16
9	10	ศาลาบ้านตู - ศูนย์อพยพ	ฟ้าย	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	20 - 40	30
10	11	บ้านบึงกะแซว - บ้านห้วยคุ่ม	ฟ้าย	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	21 - 42	25
11	12	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างอุบลฯ - บ้านดง	ฟ้าย	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	19 - 40	30
12	14	ดอนปู่ตา - วัดหนองป่าพง - บ้านก่อ	ฟ้าย	ม.3 (รถโดยสารสองแถว)	12 - 24	15

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

5.2 การไฟฟ้า

การให้บริการไฟฟ้าในพื้นที่เขตเทศบาลนครอุบลราชธานี มีสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอุบลราชธานี และงานสถานีและไฟฟ้าสาธารณะของเทศบาลฯ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ โดยในปัจจุบันสามารถให้บริการได้เต็มจำนวนพื้นที่ทั้งหมด (29.04 ตร.กม.)

การให้บริการกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ.2559 - 2561

ปี	สถานีไฟฟ้า ส่วนภูมิภาค	จำนวนผู้ใช้ไฟ	จำนวนหน่วยกระแสไฟฟ้า (กิโลวัตต์/ชม.)
2559	4	503,398	1,222,543,253
2560	4	517,551	1,291,567,909
2561	4	556,914	1,430,106,738

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

5.3 การประปา

- 1) จำนวนผู้ขอใช้น้ำประปาภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี ณ เดือนเมษายน 2562 จำนวน 21,514 ราย
- 2) สถานีผลิตน้ำประปา จำนวน 2 สถานี คือ สถานีที่ 1 โรงกรองน้ำอุบลราชธานี (ท่าวังหิน) ปริมาณการผลิต 36,000 ลบ.ม./วัน สถานีที่ 2 โรงกรองน้ำอุบลราชธานี 2 (บ้านกุดลาด) ปริมาณการผลิต 48,000 ลบ.ม./วัน
- 3) ประปาที่ผลิตได้รวมทั้งสิ้น (ประมาณ) 84,000 ลบ.ม./วัน
- 4) ปริมาณการใช้ 55,000 ลบ.ม./วัน
- 5) แหล่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปา ได้แก่ แหล่งน้ำที่ 1 แม่น้ำมูล (โรงสูบน้ำดิบวารินชำราบส่งมารองที่โรงกรองน้ำอุบลราชธานีที่ 1) แหล่งน้ำที่ 2 ลำมูลน้อย (โรงสูบน้ำดิบอุบลราชธานี)

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาอุบลราชธานี (เดือนเมษายน 2562)

5.4 ข้อมูลด้านการไปรษณีย์โทรเลข

ภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี มีทำการไปรษณีย์ให้บริการ จำนวน 3 แห่ง คือ

1. ที่ทำการไปรษณีย์อุบลราชธานี (ปณจ.)
2. ที่ทำการไปรษณีย์ปทุมมาลัย (ปณฝ.)
3. ที่ทำการไปรษณีย์แจ้งสนิท (ปณฝ.)

5.5 สถานวิทยุโทรทัศน์

จังหวัดอุบลราชธานี มีสถานวิทยุโทรทัศน์ตั้งอยู่จำนวนทั้งสิ้น 6 สถานี ซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี จำแนกเป็นสถานีที่รับ - ส่งสัญญาณจากส่วนกลางและผลิตรายการท้องถิ่นของกรมประชาสัมพันธ์ 1 สถานี และสถานีรับ - ส่งสัญญาณจากส่วนกลางของกองทัพบก 2 สถานี องค์การสื่อสารมวลชน 2 สถานี สถานีของเอกชน 1 สถานี ได้แก่

1. สถานีวิทยุโทรทัศน์ทีวีสี ช่อง 3 จ.อุบลราชธานี
2. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จ.อุบลราชธานี
3. สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 จ.อุบลราชธานี
4. สถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 9 อสมท. จ.อุบลราชธานี
5. สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 จ.อุบลราชธานี
6. สถานีโทรทัศน์ TPBS ทวีไทย จ.อุบลราชธานี

5.6 เคเบิลทีวี

บริษัทที่ให้บริการเคเบิลทีวีภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี มีจำนวน 2 บริษัท คือ บริษัท โสภณเคเบิลทีวี จำกัด และบริษัท ราชธานีเคเบิลทีวี จำกัด โดยมีจำนวนช่องให้บริการ 40 ช่อง และอัตราค่าบริการรายเดือน ๆ ละ 350 บาท เท่ากันทั้ง 2 บริษัท

5.7 สถานีวิทยุกระจายเสียง

ภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี มีสถานีวิทยุกระจายเสียง และวิทยุชุมชนที่ตั้งอยู่ ดังนี้

1. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) ระบบ F.M. ความถี่ 98.5 MHz
2. สถานีวิทยุกระจายเสียงทหารเรือ 9 (สทร.9) จ.อุบลราชธานี ระบบ F.M. ความถี่ 104 MHz
3. สถานีวิทยุกระจายเสียง อ.ส.ม.ท. จ.อุบลราชธานี ระบบ F.M. ความถี่ 107 MHz
4. สถานีวิทยุกระจายเสียงพิทักษ์สันติราษฎร์ (สวพ.) จ.อุบลราชธานี ระบบ F.M. ความถี่ 99.5 MHz
5. สถานีวิทยุกระจายเสียงทหารอากาศ 08 จ.อุบลราชธานี ระบบ F.M. ความถี่ 105.25 MHz
6. สถานีวิทยุกระจายเสียง 1 ปณ. จ.อุบลราชธานี ระบบ F.M. ความถี่ 102 MHz
7. สถานีวิทยุเค้ก RADIO ระบบ F.M. ความถี่ 88.5 MHz
8. สถานีวิทยุภูมิปัญญาไทย ระบบ F.M. ความถี่ 96.25 MHz
9. สถานีวิทยุกระจายเสียงคู่บุญคนแสนดี ระบบ F.M. ความถี่ 88.25 MHz
10. สถานีวิทยุ 103 คนสู้ชีวิต ระบบ F.M. ความถี่ 103 MHz
11. สถานีวิทยุเมืองดอกบัว ระบบ F.M. ความถี่ 92 MHz

ที่มา : ฝ่ายบริการและเผยแพร่วิชาการ เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

5.8 เครือข่ายวิทยุสื่อสาร

เครือข่ายวิทยุสื่อสารภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานีมี 8 เครือข่าย ได้แก่

1. สถานีตำรวจภูธรเมืองอุบลราชธานี นามเรียกขาน “ราชธานี”
2. จังหวัดอุบลราชธานี นามเรียกขาน “บงกช”
3. อำเภอเมืองอุบลราชธานี นามเรียกขาน “เอราวัณ”
4. กองบิน 21 นามเรียกขาน “ดับเพลิง บน.21”
5. เทศบาลนครอุบลราชธานี นามเรียกขาน “ศูนย์มหานคร”
6. ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลนครอุบลราชธานี นามเรียกขาน “ศูนย์นคร”
7. ศูนย์กู้ภัยจังหวัดอุบลราชธานี นามเรียกขาน “จิ้งง”
8. มูลนิธิจิตติมเกาะ นามเรียกขาน “ทิวา”

ที่มา : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

5.9 หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

ภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์อุบลคนรุ่นใหม่	7. วารสารหอการค้า
2. หนังสือพิมพ์ข่าวภูธร	8. หนังสือพิมพ์ อบต. ก้าวหน้า
3. หนังสือพิมพ์ประชารัฐ	9. หนังสือพิมพ์อินไซด์ผู้นำ
4. หนังสือพิมพ์ประชาคมติ	10. หนังสือพิมพ์โมเดิร์นไทม์นิวส์
5. หนังสือพิมพ์ปทุมมาลัย	11. หนังสือพิมพ์โอเคอีสาน
6. หนังสือพิมพ์รักอุบล	

ที่มา : ฝ่ายบริการและเผยแพร่วิชาการ เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

6. ระบบเศรษฐกิจ

ภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจและอาชีพด้านพาณิชยกรรม การบริการ ด้านอุตสาหกรรมจะเป็นขนาดเล็กใช้เงินทุนหมุนเวียนไม่มากนัก และด้านเกษตรกรรม มีเป็นส่วนน้อยตามชุมชนรอบนอก การดำเนินการมีทั้งในลักษณะส่วนตัวและการรวมเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท สถานประกอบการ ความเจริญทางเศรษฐกิจจะอยู่ตามบริเวณถนนสายหลักหรือความหนาแน่นของประชากร เช่น ถนนขยางกูร ถนนแจ้งสนิท ถนนอุปราชา ถนนสรรพสิทธิ์ ตลาดสดเทศบาล 2 (ตลาดน้อย) ตลาดสดเทศบาล 3 (ตลาดใหญ่) ตลาดสดเทศบาล 5 (ตลาดคิ้วตระการ) ตลาดเทศบาล 6 (ตลาดอาหารได้รุ่ง) ตลาดทยาประศาสน์ (ตลาดบ้านคู) ตลาดหนองบัว ฯลฯ ธุรกิจที่มีการดำเนินการส่วนใหญ่ ได้แก่ การบริการด้านหอพัก - ห้างเช่า ร้านเสริมสวยแต่งผม ร้านอาหาร การซ่อมบำรุงรถยนต์ - รถจักรยานยนต์ การค้าปลีก - ส่งสินค้าอุปโภคบริโภค การรับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัดอุบลราชธานี

หน่วย : ล้านบาท

ปี	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน
2558	107,716	62,637
2559	114,513	66,814
2560	120,494	70,551

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2562

http://www.nesdb.go.th/main.php?filename=gross_regional สืบค้น เมื่อ 26 พฤษภาคม 2562

จังหวัดอุบลราชธานี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในปี พ.ศ.2560 คิดเป็น 120,494 ล้านบาท

6.1 การเกษตร

การประกอบอาชีพเกษตรกรรมภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี มีเป็นส่วนน้อยตามชุมชนรอบนอก เช่น การทำสวนผัก ประกอบด้วยชุมชนวัดท่าวังหิน ชุมชนโรงเรียนสามัคคีฯ 1,2,3 ชุมชนวัดกุดคูณ การทำนา ประกอบด้วยชุมชนวัดบ้านนาควาย ชุมชนศาลาบ้านนาควาย การเลี้ยงปลา ประกอบด้วยชุมชนหลังโรงเรียนเยาวเรศฯ 1,2,4 ชุมชนวัดโรมันคาทอลิก ชุมชนวัดเลียบ 1,2,3 ชุมชนหลังโรงเรียนเยาวเรศฯ 3 เป็นต้น โดยมีผลผลิตในด้านเกษตรกรรมเพียงเล็กน้อย

6.2 การประมง

ในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานีมีพื้นที่ติดกับแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ แม่น้ำมูล และมูลน้อย ดังนั้น ประชาชนที่อยู่ริมแม่น้ำจึงมีวิถีชีวิตการหาสัตว์น้ำเพื่อบริโภคภายในครัวเรือนหรือขายเพียงเล็กน้อย ซึ่งผลผลิตสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะมีประมาณ 2 ตัน/ปี สำหรับสถานที่เพาะพันธุ์สัตว์น้ำมีเอกชน จำนวน 1 แห่ง พื้นที่ จำนวน 7 ไร่ ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง จำนวน 5 ตัน/ปี

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

6.3 การปศุสัตว์

เขตเทศบาลนครอุบลราชธานีเป็นพื้นที่เขตเมือง ไม่มีพื้นที่ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อาคารพาณิชย์ บ้านเรือน สถานที่ราชการ ฯลฯ

6.4 การพาณิชย์กรรมและการบริการ

จากผลการสำรวจผู้ประกอบการด้านพาณิชย์กรรมและการบริการภายในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี ณ เดือน ตุลาคม 2559 มีกิจการเกี่ยวกับร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหารมากที่สุด จำนวน 1,298 แห่ง ลำดับรองลงมาเป็นกิจการเกี่ยวกับการบริการ (หอพัก ห้องเช่า และเสริมสวย/แต่งผม) จำนวน 709 แห่ง และกิจการเกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำ (การผลิต) จำนวน 605 แห่ง โดยมีตารางข้อมูล ดังนี้

ลำดับที่	ประเภทกิจการ	จำนวน (แห่ง)	หมายเหตุ
1	กิจการเกี่ยวกับร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหาร	1,863	
2	กิจการเกี่ยวกับการบริการ (หอพัก, ห้องเช่า, เสริมสวย/แต่งผม)	672	
3	กิจการเกี่ยวกับรถยนต์	108	
4	กิจการเกี่ยวกับสิ่งทอ (ตัดเย็บเสื้อผ้า)	43	
5	กิจการเกี่ยวกับการถ่ายเอกสาร/โรงพิมพ์	29	
6	กิจการเกี่ยวกับปิโตรเลียม ถ่านหิน สารเคมี (สะสมน้ำมันเชื้อเพลิง = ราย)	34	
7	กิจการซ่อมอิเล็กทรอนิกส์	27	
8	กิจการเกี่ยวกับโลหะ	21	
9	กิจการเกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำ (การผลิต)	75	
10	กิจการเกี่ยวกับหิน ดิน ซีเมนต์	15	
11	กิจการเกี่ยวกับโรงแรม	21	
12	กิจการเกี่ยวกับการเกษตร	5	
13	กิจการเกี่ยวกับการสะสมวัสดุสิ่งของชำรุด/ใช้แล้ว	6	
14	กิจการเกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	-	
15	กิจการเกี่ยวกับไม้	4	
16	กิจการเกี่ยวกับศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า	-	
17	กิจการโรงภาพยนตร์	19	
18	กิจการตลาดสดเทศบาล	4	
19	กิจการตลาดเอกชน	3	
20	กิจการที่เกี่ยวกับปศุสัตว์	-	
21	กิจการเกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ เครื่องสำอาง	2	
22	กิจการเกี่ยวกับวัสดุเทพ/เพลง	-	ไม่มีข้อมูล
รวมทั้งสิ้น		2,951	

ที่มา : งานสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

6.5 การท่องเที่ยว

สรุปข้อมูลการท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ.2561 เปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ.2562 ดังนี้

ข้อมูลจำนวนผู้เยี่ยมชม

รายการข้อมูล/เดือน	ปี พ.ศ.2561 (คน)	ปี พ.ศ.2562 (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น + / ลดลง - (%)
1. มกราคม	304,476	315,106	+ 3.49
2. กุมภาพันธ์	245,603	251,743	+ 2.50
3. มีนาคม	270,710	248,360	- 0.87
4. เมษายน	296,502	297,171	+1.60
5. พฤษภาคม	270,337	N/A	N/A
6. มิถุนายน	250,927	N/A	N/A
7. กรกฎาคม	200,322	N/A	N/A
8. สิงหาคม	182,581	N/A	N/A
9. กันยายน	183,077	N/A	N/A
10. ตุลาคม	320,751	N/A	N/A
11. พฤศจิกายน	338,671	N/A	N/A
12. ธันวาคม	383,586	N/A	N/A
รวม	3,274,543	N/A	N/A

ข้อมูลจำนวนรายได้

รายการข้อมูล	ปี พ.ศ.2561 (ล้านบาท)	ปี พ.ศ.2562 (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น + / ลดลง - (%)
1. มกราคม	934.3	997.9	+6.8
2. กุมภาพันธ์	756.2	812.5	+7.44
3. มีนาคม	828.1	895	+3.75
4. เมษายน	657.1	701	+6.67
5. พฤษภาคม	595.83	N/A	N/A
6. มิถุนายน	554.26	N/A	N/A
7. กรกฎาคม	500.60	N/A	N/A
8. สิงหาคม	454.17	N/A	N/A
9. กันยายน	454.50	N/A	N/A
10. ตุลาคม	688.62	N/A	N/A
11. พฤศจิกายน	725.57	N/A	N/A
12. ธันวาคม	822.82	N/A	N/A
รวม	7,972.07	N/A	N/A

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1) แหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี

- **ศาลหลักเมืองอุบลราชธานี** ตั้งอยู่บนถนนศรีณรงค์ทางด้านทิศใต้ของทุ่งศรีเมืองเป็นสถานที่สักการะของชาวอุบลราชธานีและผู้มาเยี่ยมเยือน ก่อสร้างขึ้นเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ.2515 ซึ่งการตั้งศาลหลักเมืองจะมีพิธีอัญเชิญวิญญาณ "เสด็จเจ้าหอคำ" เป็นญาติผู้ใหญ่ชั้นสูงเป็นตาทวดของเจ้าคำผง เจ้าสิงสถิตย์ ณ หลักเมือง พิธีการบวงสรวงศาลหลักเมืองได้เริ่มดำเนินการเมื่อปี 2531 สมัยเรือตรีดนัย เกตุสิริ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี ต่อจากนั้นทุกวันนี้ 1 ค่ำเดือน 7 ของทุกปี (เดือน 7 เป็นเดือนทำบุญช่าชะ หรือบุญบูชาบรรพบุรุษในฮีตสิบสอง) เทศบาลนครอุบลราชธานีร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดพิธีบวงสรวงศาลหลักเมืองเป็นประจำสืบทอดกันมา และในปัจจุบันเทศบาลนครอุบลราชธานีได้บูรณะศาลหลักเมือง และปรับปรุงพื้นที่โดยรอบให้เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมของจังหวัดอุบลราชธานี

- **ทุ่งศรีเมือง** เป็น “สนามหลวง” แห่งเมืองอุบลราชธานี ตั้งอยู่กลางเมือง ได้รับการปรับปรุงจากเทศบาลนครอุบลราชธานีให้เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ออกกำลังกายของประชาชนทั่วไปและเป็นสถานที่จัดเทศกาลงานบุญต่าง ๆ นอกจากนี้สถานที่แห่งนี้ยังเป็นสถานที่ตั้งของอนุสาวรีย์พระปฐมวราชสุริวงค์ (เจ้าคำผง) ผู้ก่อตั้งเมืองอุบลราชธานี, อนุสาวรีย์แห่งความดี (Monument of Merit) ที่เชลยศึกชาวต่างประเทศในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 สร้างไว้เพื่อระลึกถึงความเมตตาปราณีและคุณงามความดีของชาวเมืองอุบลราชธานี ที่มีต่อเชลยศึกในช่วงที่ถูกจับกุมอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี, อนุสาวรีย์พระเถระสำคัญ, ประติมากรรมร่วมใจไปข้างหน้า แสดงถึงมิตรภาพความเป็นพี่น้องสมานฉันท์ระหว่าง 4 ประเทศ คือ ไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม, และเทียนเฉลิมพระเกียรติ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2543 เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ มีลักษณะต้นเทียนสูง 22 เมตร บนเรือสำเภาวงเวียนและนาคราชฐานเป็นรูปวงรีแบบไขว้ ใช้ศิลปะแบบพื้นบ้านอีสานร่วมสมัยและสื่อความหมายจากเรื่อง “พระมหาชนก” พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

- **พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ** ตั้งอยู่ถนนเขื่อนธานี ช่วงแยกจากถนนราชบุตรถึงถนนอุปราชม แต่เดิมเป็นศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี ภายในพิพิธภัณฑสถานมีการจัดแสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานี

- **วัดทุ่งศรีเมือง** ตั้งอยู่ถนนหลวง ด้านหลังโรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี มีพระอุโบสถที่สวยงามเป็นสถาปัตยกรรมสมัยรัชกาลที่ 3 ภายในมีจิตรกรรมฝาผนังที่บ่งบอกถึงอารยธรรมของคนในสมัยโบราณ นอกจากนี้ยังมีหอพระไตรปิฎกสร้างด้วยไม้ตั้งอยู่กลางสระน้ำ เป็นที่เก็บรักษาพระไตรปิฎก ลักษณะศิลปะผสมระหว่างไทยพม่าและลาว

- **วัดแจ้ง** ตั้งอยู่ถนนสรรพสิทธิ สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2431 สมัยรัชกาลที่ 5 สิ่งที่น่าสนใจคือ “สิมไม้เก่า” (“สิม” หมายถึง พระอุโบสถในภาษาอีสาน) ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบท้องถิ่นสวยงาม สมบูรณ์ฝีมือการแกะสลักเป็นช่างพื้นบ้านชั้นสูง เป็นอุโบสถขนาดใหญ่มีบันไดอยู่ด้านหน้าและราวบันไดเป็นรูปพระเข้หมอบ คันทวยไม้เป็นรูปทรงพญานาคและแกะสลักไม้เป็นรูปลายดอกบัว กอบัว เพื่อสัมพันธ์กับชื่อเมืองอุบล

- **วัดหลวง** ตั้งอยู่ถนนพรหมเทพ ริมแม่น้ำมูล วัดหลวงเป็นวัดแรกและเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองที่พระปฐมวราชสุริวงค์ (ท้าวคำผง) เป็นผู้สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2324 หลังจากนั้นจึงสร้างพระพุทธรูป พระประธานในวิหารชื่อว่า “พระเจ้าใหญ่องค์หลวง” เป็นพระพุทธรูปปางเรือนแก้วที่สง่างาม (ปางมารวิชัยแต่มีเรือนแก้วครอบอยู่คล้ายกับพระพุทธรูปชินราช) ต้องด้วยพุทธลักษณะเป็น “เบ็ญจลักษณะ” หัวคืบ พระสุคตทุกประการ

- **วัดกลาง** ตั้งอยู่ถนนราชวงศ์ ริมแม่น้ำมูล สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2325 โดยเจ้าราชวงศ์ทำเป็นผู้สร้างในสมัยโบราณมักจะหาทำเลใกล้แม่น้ำสร้างเมืองสร้างวัดควบคู่กัน ชื่อวัดเรียกตามทางน้ำไหล วัดกลางจะอยู่ระหว่าง “วัดเหนือท่า” (บริเวณสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัจจุบัน) และ “วัดใต้ท่า” (สำนักงานการไฟฟ้า

ปัจจุบัน) จึงได้ชื่อว่า “วัดกลาง” พระประธานในวิหาร นามว่า “พระบหม” เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยทั้งดงาม สร้างด้วยอิฐดินเหนียวผสมเกสรดอกบัว จึงได้นามว่า “พระบหม” มาจากคำว่า ปทุมปทุมบหม หมายถึง พระดอกบัว ได้แก่ บัวหลวง มีสีแดง กลิ่นหอม เป็นพระพุทธรูปที่ประสาทรุ่งเรืองให้เกิดความสำเร็จตามแรงแห่งสังฆาธิฐานปรารถนา

- **วัดใต้พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ** ตั้งอยู่บนถนนตรวิมลสร้างขึ้นในปี พ.ศ.2373 ในสมัยรัชกาลที่ 3 เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปเก่าแก่ นามว่า “พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ” สร้างด้วยเนื้อทองคำสำริด ใช้ทองคำเงินสำริดหล่อองค์พระ หน้าแก่แสนบาท พระพุทธรูปลักษณะเป็นปางมารวิชัย พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อที่วัดใต้แห่งนี้มีความสำคัญเป็น 1 ใน 5 องค์ ในจำนวนพระเจ้ายี่สิบองค์ในประเทศไทย คือ ที่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดหนองคาย และจังหวัดอุบลราชธานี มี 2 แห่ง คือ ที่วัดพระโต กิ่งอำเภอเนตาตล และวัดใต้ นอกจากนี้ยังมีที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอีก 1 องค์

- **วัดบูรพาราม** ตั้งอยู่บนถนนบูรพาใน สร้างขึ้นประมาณปี พ.ศ.2436 - 2453 เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของหลวงปู่สีทา ขยเสโน และหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล เนื่องจากสถานที่เดิมเป็นป่าโปร่งและเงียบ ต่อมาหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต จึงฝากตัวเป็นศิษย์ร่วมปฏิบัติธรรม ณ สำนักสงฆ์แห่งนี้ กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ ข้าหลวงต่างพระองค์ บังเกิดศรัทธาจึงบริจาคที่ดินและทรัพย์สินให้สร้างเป็น “วัดบูรพา” ซึ่งเป็นต้นกำเนิดวัดสายวิปัสสนากรรมฐานของพระอาจารย์สายวัดป่าทั่วประเทศ ในปัจจุบันวัดบูรพาได้นำรูปหล่อหลวงปู่ผู้เป็นบูรพาจารย์ด้านวิปัสสนากรรมฐาน 5 องค์ ประกอบด้วย พระอาจารย์สีทา ขยเสโน พระอาจารย์เสาร์ กันตสีโล พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต พระญาณวิศิษฐ์(สิงห์ ขันตยาคโม) และพระสิทธิธรรมรังษีคัมภีร์เมธาจารย์ (ลี อัมมธโร) มาประดิษฐานให้ลูกหลานชาวอุบลและประชาชนทั่วไป ได้กราบไหว้เพื่อความเป็นสิริมงคล

- **วัดมหานาราม (วัดป่าใหญ่)** ตั้งอยู่บนถนนสรรพสิทธิ เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคูเมืองของชาวจังหวัดอุบลราชธานี อายุมากกว่า 200 ปี มีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ คือ “พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลง” เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดใกล้เคียง

- **วัดศรีอุบลรัตนาราม (วัดศรีทอง)** ตั้งอยู่บนถนนประชิดกับศาลากลางจังหวัด เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปที่แกะสลักจากแก้วบุษราคัมอันล้ำค่า คือ “พระแก้วบุษราคัม” พระพุทธรูปสมัยเชียงแสน อายุมากกว่าพันปี นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถที่สวยงามจำลองมาจากวัดเบญจมบพิตรกรุงเทพมหานคร

- **วัดพระธาตุหนองบัว** ตั้งอยู่บนถนนธรรมวิถี ห่างจากถนนขยางกูร ประมาณ 3 กิโลเมตร เส้นทางไปจังหวัดอำนาจเจริญ ภายในวัดมีพระธาตุเจดีย์ศรีมหาโพธิ์ ที่จำลองมาจากเจดีย์พุทธคยาในประเทศอินเดีย สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2500 เพื่อเป็นสัญลักษณ์ครบรอบ 25 ศตวรรษของพุทธศาสนา

- **วัดสุปฏิหารามวรวิหาร** ตั้งอยู่บนถนนสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2396 เป็นวัดธรรมยุติกนิกายแห่งแรกของจังหวัดอุบลราชธานี มีพระอุโบสถเป็นสถาปัตยกรรมแบบผสมผสาน โดยหลังคาเป็นแบบไทยภาคกลาง มีช่อฟ้า ใบระกา และหางหงส์ได้รับอิทธิพลจากจีนและเวียดนาม ตัวอาคารเลียนแบบตะวันตก ส่วนฐานเป็นแบบเขมร ภายในพระอุโบสถประดิษฐาน “พระสัมพันธัญญาเจ้า” ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย

- **วัดมณีวนาราม (วัดป่าน้อย)** ตั้งอยู่บนถนนหลวง สร้างขึ้นประมาณปี พ.ศ.2332 ก่อสร้างโดยอุปฮาดคำ โอรสพระปทุมวรราชสุริยวงศ์ (เจ้าคำผง) เป็นที่ประดิษฐานของ “พระแก้วโกเมน” เป็นพระบูชาปางมารวิชัย ซึ่งมีการสันนิษฐานว่าอุบัติขึ้นมาพร้อมกับพระแก้วบุษราคัม ซึ่งประดิษฐาน ณ วัดศรีอุบลรัตนาราม “พระแก้วโกเมน” เป็นพระพุทธรูปอัญมณีในตระกูล “นพรัตนชาติ” คือ แก้วเก่าประการ อันได้แก่ สีขาวมั่งเพชรดี หักทิมสีมณีแดง เขียวใสแสงมรกต เหลืองใสสดบุษราคัม แดงแก่กำโกเมนเอก สีหมอกเมฆนิลภาพ มุกดาหารหมอกมัว แดงสลับเพทาย สว่างไสวไพฑูรย์ ซึ่งคณะกรรมการวัดจะอัญเชิญพระแก้วโกเมนลงมาประดิษฐานให้พุทธศาสนิกชนได้กราบไหว้บูชาและสรงน้ำในเทศกาลวันวิสาขบูชาเพื่อความเป็นสิริมงคล

- **สวนสาธารณะหนองบัว** ตั้งอยู่ถนนธรรมวิถี ตรงข้ามวัดพระธาตุหนองบัว เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่ที่มีสภาพภูมิทัศน์สวยงาม มีน้ำพุกลางสระน้ำและเป็นสถานที่ออกกำลังกาย พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน นักท่องเที่ยว ตลอดจนการประกอบกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ

- **หาดวัดใต้** เป็นเกาะหาดทรายอยู่กลางแม่น้ำมูล ใกล้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอุบลราชธานี ในฤดูแล้งจะมีหาดทรายขาวเนียน บนเกาะจะมีต้นไม้เขียวชอุ่มให้ความร่มรื่น และการให้บริการอาหารเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือน

- **อ่างเก็บน้ำห้วยม่วง** ตั้งอยู่ถนนแจ้งสนิท ตรงข้ามมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ด้านทิศตะวันตกของเมือง เดิมเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่ไหลลงสู่แม่น้ำมูล แต่ปัจจุบันเทศบาลนครอุบลราชธานี ได้ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบอ่างเก็บน้ำให้สวยงามมากขึ้น โดยปรับปรุงให้เป็นอ่างเก็บน้ำที่สะอาด ก่อสร้างถนนรอบอ่างเก็บน้ำ ติดตั้งน้ำพุให้สวยงาม จัดสวนสาธารณะ รวมทั้งจัดให้มีสถานที่สำหรับออกกำลังกาย ซึ่งปัจจุบันกำลังดำเนินการก่อสร้างอย่างต่อเนื่อง หากแล้วเสร็จจะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจออกกำลังกายและสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีแห่งใหม่ที่มีประชาชนและนักท่องเที่ยวมาใช้บริการจำนวนมาก

- **อ่างเก็บน้ำห้วยวังนอง** ตั้งอยู่บริเวณบ้านปากห้วยวังนอง ตำบลปทุม อำเภอเมืองอุบลราชธานี เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ด้านทิศตะวันออกของเมือง ได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบอย่างสวยงาม เช่น ถนนรอบอ่างเก็บน้ำ ศาลาพักผ่อนอ่างเก็บน้ำ สันเขื่อนที่สวยงาม แหล่งเพาะพันธุ์ปลาและให้อาหารปลา มีบริการนั่งเรือปั่นชมภูมิทัศน์รอบอ่าง มีสถานที่บริการอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเหมาะสำหรับเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจออกกำลังกายและสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี

2) แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอต่างๆ

- **หาดคูเดื่อ** เป็นหาดทรายริมฝั่งแม่น้ำมูลอยู่ห่างตัวเมืองอุบลราชธานี ประมาณ 12 กิโลเมตร ตามถนนสายเลี่ยงเมือง (ทางหลวงหมายเลข 24) บริเวณหาดจะมีร้านอาหารแพริมน้ำที่สร้างด้วยไม้ไผ่ไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว ในฤดูแล้งจะเห็นหาดทรายขาว และมีอากาศที่เย็นสบาย

- **วัดหนองป่าพง** อยู่อำเภวารินชำราบ เส้นทางหลวงหมายเลข 2178 ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 12 กิโลเมตร แต่เดิมนั้นเคยเป็นวัดร้างและเป็นป่าช้ามาก่อน จนกระทั่งปี พ.ศ.2497 มีพระอาจารย์ที่ชาวจังหวัดอุบลราชธานีนับถือมาก คือ พระโพธิญาณเถระ (หลวงปู่ชา สุภัทโท) เป็นผู้มาบุกเบิกปรับปรุงให้เป็นที่ปฏิบัติธรรม จัดตั้งเป็นสำนักสงฆ์และเป็นวัดในเวลาต่อมา ภายในบริเวณวัดมีความเงียบสงบ ร่มรื่นเหมาะแก่การนั่งวิปัสสนากรรมฐาน และบำเพ็ญศาสนกิจ

- **วัดบ้านนาชาติ** อยู่อำเภวารินชำราบ เส้นทางหลวงหมายเลข 2193 ทางไปจังหวัดศรีสะเกษ ห่างจากอำเภวารินชำราบ ประมาณ 12 กิโลเมตร (บ้านบุ่งหวาย) เป็นวัดสายเดียวกับวัดหนองป่าพง ที่มีชาวต่างชาติเลื่อมใสในพุทธศาสนามาบวชเป็นพระหลายองค์

- **พิพิธภัณฑ์เปิด“บ้านก้านเหลือง”** ตั้งอยู่ภายในวัดบ้านก้านเหลือง ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ห่างจากตัวจังหวัดไปตามถนนเลี่ยงเมืองทางทิศเหนือประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นแหล่งโบราณคดีที่เพิ่งค้นพบเมื่อปี 2539 และได้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบและจัดให้เป็นพิพิธภัณฑ์เปิด เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาหาความรู้ จากหลักฐานที่ค้นพบพอสรุปได้ว่า ชุมชนบ้านก้านเหลืองเป็นชุมชนโบราณสมัยกลีกรรมหรืออยู่ในช่วงยุคโลหะตอนปลายที่มีการติดต่อกับสังคมสมัยประวัติศาสตร์ยุคต้น ๆ อายุไม่น่าจะต่ำกว่า 2,000 ปี หรืออยู่ในช่วงอายุ 2,500 - 2,800 ปี

- **วัดสระประสานสุข (วัดบ้านนาเมือง)** ตั้งอยู่ที่บ้านนาเมือง ตำบลปทุม อำเภอเมือง ไปตามถนนเลี่ยงเมืองด้านตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณสี่แยกที่จะไปยังอำเภอตระการพืชผล มีทางแยกเข้าหมู่บ้าน

ประมาณ 1 กิโลเมตร สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด คือ พระอุโบสถศิลปะไทยที่ตั้งอยู่บนเรือสุพรรณหงส์จำลอง ซึ่งประดับตกแต่งด้วยกระเบื้องเซรามิก นับเป็นพระอุโบสถที่งดงามและมีเอกลักษณ์

- **หมู่บ้านหัตถกรรมเครื่องทองเหลืองบ้านปะอาว** ตั้งอยู่ ตำบลปะอาว อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นหมู่บ้านเก่าแก่อายุกว่า 200 ปี อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 18 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 23 และเลี้ยวเข้าหมู่บ้านประมาณ 3 กิโลเมตร ภายในหมู่บ้านจะผลิตเครื่องทองเหลืองจำพวกเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันและจำพวกของที่ระลึกในวิธีการดั้งเดิมแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษโดยมีพ่อทอง ล้อมวงศ์ เป็นหัวหน้ากลุ่มซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกหลานรุ่นใหม่ในหมู่บ้าน นอกจากนี้บ้านปะอาวยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP (OTOP Village Champion; OVC) ระดับประเทศ เมื่อปี 2549 จากการคัดเลือกหมู่บ้านทั้งหมด 80 หมู่บ้านทั่วประเทศ

- **วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์** ตั้งอยู่ที่บ้านชีทวน ตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ ที่มีแหล่งโบราณคดีสำคัญ และศิลปกรรมที่น่าสนใจ คือ “ธรรมมาสน์สิงห์หินบุษบก” เป็นศิลปะแบบญวน สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2468 - 2470 โดยช่างชาวญวน ตามคติความเชื่อเรื่องสิงห์บาลลังก์ ลักษณะตัวสิงห์ ปราสาท หลังคาทรงมณฑป เป็นฝีมือผสมผสานของช่างญวนที่รับอิทธิพลจากฝรั่งเศส และที่เพดานหอยแจก (ศาลาการเปรียญ) เหนือธรรมมาสน์มีรูปแต้ม (ภาพเขียนสี) ที่งดงาม

- **ศูนย์ศิลปาชีพบ้านยางน้อย** ตั้งอยู่ที่ตำบลก่อเอ้ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ 31 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 23 (อุบล-ยโสธร) เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามโครงการ “เปิดทองหลังพระ ท่องเที่ยวสืบสานโครงการพระราชดำริ” มีพื้นที่ในโครงการกว่า 2,000 ไร่ มีจุดท่องเที่ยวมากมาย อาทิ ฟาร์มตัวอย่างตามแนวทฤษฎีใหม่ เป็นพื้นที่ทดลองการเกษตร ศูนย์แสดงนิทรรศการผ้าพื้นเมืองอีสาน ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากชุมชนและจากศูนย์ศิลปาชีพทั่วประเทศ

- **วัดภูเขาแก้ว** อยู่บนเนินเขาในอำเภอฟิบล่มงสาหาร ไปตามทางหลวงหมายเลข 217 ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 44 กิโลเมตร สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2480 เป็นสถานที่สำหรับให้พระสงฆ์ปฏิบัติกัมมัฏฐาน สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดจะมีอุโบสถทรงพุทธนาฬิกาที่สวยงาม ประดับด้วยกระเบื้องเคลือบทั้งหลัง เหนือบานประตูและหน้าต่างด้านใน ตกแต่งด้วยภาพปูนสูงบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพระธาตุสำคัญในประเทศไทย

- **หมู่บ้านหัตถกรรมฆ้องทองเหลืองบ้านทรายมูล** อยู่บ้านทรายมูล อำเภอฟิบล่มงสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ห่างจากตัวอำเภอฟิบล่มงสาหาร ประมาณ 15 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 2222 (พิบูล-โขงเจียม) ภายในหมู่บ้านผลิตงานหัตถกรรมทำฆ้องจากทองเหลือง

- **เขื่อนสิรินธร** อยู่อำเภอสิรินธร ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 70 กิโลเมตร เป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยนอกจากนี้ภายในบริเวณเขื่อนยังมีการจัดสวนที่มีพันธุ์ดอกไม้นานาชนิดสำหรับให้เที่ยวชม และมีบ้านพักสำหรับไว้บริการนักท่องเที่ยวที่มาพักผ่อน

- **เขื่อนปากมูล** อยู่บริเวณบ้านหัวเหว ตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม ห่างจากตัวเมืองประมาณ 75 กิโลเมตร เป็นเขื่อนที่มีลักษณะคล้ายฝายน้ำล้น ใช้ประโยชน์ในการผลิตกระแสไฟฟ้า และในด้านชลประทาน เส้นทางบนสันเขื่อนยังสามารถลัดจากอำเภอโขงเจียมไปอำเภอสิรินธรได้ โดยไม่ต้องย้อนไปที่อำเภอฟิบล่มงสาหาร

- **ด่านช่องเม็กประตูสู่อินโดจีน** อยู่ที่อำเภอสิรินธร ด้านช่องเม็กห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 90 กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข 217 เป็นด่านการค้าชายแดนถาวรไทย - ลาว มีถนนเชื่อมต่อสู่เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก ซึ่งเป็นภาคใต้ของประเทศลาว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่สำคัญอีกแห่ง นอกจากนี้ยังมีสินค้าปลอดภาษีที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าไปซื้อตามบริเวณจุดผ่านแดนในประเทศลาว ได้โดยสะดวก เปิดขายทุกวันระหว่างเวลา 06.00 - 18.00 น.

- **อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ** อยู่อำเภอโขงเจียม แก่งตะนะ จะเป็นแก่งหินก้อนแม่น้ำมูล มีสายน้ำเชี่ยวและลึก เทียวชมได้ในช่วงฤดูร้อน โดยสามารถเดินทางไปได้สองเส้นทาง คือ ทางหลวงหมายเลข 2222 และทางหลวงหมายเลข 217 (พิบูล - ช่องเม็ก) ประมาณกิโลเมตรที่ 78 เลี้ยวซ้ายเข้าไปอีกประมาณ 13 กิโลเมตร

- **อุทยานแห่งชาติผาแต้ม** มีเนื้อที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอโขงเจียม อำเภอศรีเมืองใหม่ และอำเภอโพธิ์ไทร เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาภูพาน บริเวณผาแต้มนี้มีเสาเฉลียงรูปลักษณะคล้ายดอกเห็ด แต่เป็นเสาหินขนาดใหญ่สูงประมาณตึก 2 ชั้น และมีภาพเขียนสี ก่อนประวัติศาสตร์ อายุประมาณ 4,000 ปี เป็นกลุ่มภาพเขียนและภาพสลักลงบนผนังหินเรียงกันเป็นแนวยาว มากกว่า 300 ภาพ ส่วนใหญ่จะเขียนด้วยสีแดง เป็นภาพสัตว์ต่าง ๆ เช่น ปลา ช้าง เต่า ภาพเครื่องมือจับปลา ภาพฝ่ามือแดง ฯลฯ

- **ผาชนะได** ตั้งอยู่ในป่าดงนาทาม ตำบลนาโพธิ์กลาง อำเภอโขงเจียม เป็นหน้าผาที่มีความสูงชัน เป็นจุดที่เห็นตะวันขึ้นเป็นจุดแรกของประเทศไทย ทิวทัศน์เบื้องล่างจะเป็นแม่น้ำโขงกั้นแบ่งเขต ไทย - ลาว เบื้องหน้าเป็นภูเขาแดนลาวที่สลับซับซ้อน มองดูสวยงาม ฤดูหนาวนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับความสวยงามของทะเลหมอกเหนือลำน้ำโขง

- **น้ำตกตาดโตน** อยู่อำเภอโขงเจียม เส้นทางหลวงหมายเลข 217 (พิบูล - ช่องเม็ก) ช่วงกิโลเมตรที่ 78 เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 2137 ประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ไหลผ่านลานหินตกลงสู่หลุมเป็นแอ่งน้ำสามารถลงเล่นน้ำได้ และมีป่าไม้อยู่บริเวณโดยรอบ ฤดูที่น้ำเที่ยวจะเป็นหลังฤดูฝน

- **น้ำตกสร้อยสวรรค์** อยู่อำเภอโขงเจียม เส้นทางหลวงหมายเลข 2112 ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 30 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่สูงประมาณ 20 เมตร มีน้ำไหลตลอดปี บริเวณโดยรอบน้ำตกยังมีต้นไม้และดอกไม้ป่าเป็นจำนวนมาก ช่วยเสริมบรรยากาศและความงามของน้ำตกแห่งนี้

- **แม่น้ำสองสี** หรือตอนด่านปากแม่น้ำมูล เป็นบริเวณที่แม่น้ำสองสายมาบรรจบกัน คือ แม่น้ำโขงสีปูน แม่น้ำมูลสีคราม อยู่ห่างจากจังหวัดอุบลราชธานี 84 กิโลเมตร จุดที่สามารถมองเห็นแม่น้ำสองสีได้อย่างชัดเจน คือ บริเวณลาดริมตลิ่งแม่น้ำมูล แม่น้ำโขงที่วัดโขงเจียม ในเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่เห็นความแตกต่างของสีน้ำได้ชัดเจนที่สุด

- **น้ำตกแสงจันทร์ (น้ำตกรู)** อยู่อำเภอโขงเจียม เส้นทางหลวง หมายเลข 2112 ห่างจากน้ำตกทุ่งนาเมือง 1 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ไหลลงปล่องหินตกลงสู่แอ่งล่าง มองดูคล้ายกับแสงจันทร์เต็มดวงสาดส่องลงมา

- **สำนักสงฆ์ภูหล่น** อยู่ตำบลสงยาง อำเภอศรีเมืองใหม่ ระยะทางห่างจากตัวอำเภอ 20 กิโลเมตร พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต เคยใช้สถานที่แห่งนี้วิปัสสนาธรรม เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แห่งหนึ่งที่ชาวบ้านเดินทางไปทำบุญอยู่เสมอ

- **น้ำตกห้วยหลวง (น้ำตกถ้ำบักเตว)** อยู่บ้านแก่งเรือ อำเภอนาจะหลวย ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 20 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ไหลลงมาจากหน้าผาชั้นตลิ่งสู่ลานหินขนาดใหญ่ มีความสูงประมาณ 30 เมตร บริเวณโดยรอบน้ำตกยังคงเป็นป่าดิบและมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่ ในช่วงฤดูแล้งจะมีน้ำน้อย

- **อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย** ที่ทำการอุทยานฯ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้านแก่งเรือ ตำบลนาจะหลวย อำเภอนาจะหลวย มีพื้นที่ประมาณ 686 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอบุณฑริก น้ำยืน นาจะหลวย ของจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 17 กิโลเมตร เดินทางตามทางหลวงหมายเลข 24 (อำเภอดงขุดม) ทางหลวงหมายเลข 2128 (อำเภอบุณฑริก) และทางหลวงหมายเลข 2248 (อำเภอนาจะหลวย) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าดิบแล้งอยู่ในเทือกเขาพนมดงรักรอยต่อ 3 ประเทศระหว่างไทย ลาว และกัมพูชา พื้นที่เป็นป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรังแทรกอยู่ อุทยานฯ มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง โดยเฉพาะ “ต้นจอง” หรือพืชมงคลที่เป็นที่มาของชื่ออุทยานฯ ส่วน “นายอย” มาจากคำว่า “น้ำย่อย” ที่แสดงถึงความสมบูรณ์ของแหล่งต้นน้ำลำธาร เช่น ลำโดมน้อย ลำโดมใหญ่

- **สามพันโบก (แกรนด์แคนยอนแห่งสยาม)** ตั้งอยู่ที่บ้านโป่งเป้า ตำบลเหล่าสาม อำเภอโพธิ์ไทร เป็นแหล่งท่องเที่ยวชมทัศนียภาพแห่งใหม่ที่ได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยว ซึ่งมีจุดเด่นตรงที่มีแอ่งน้ำมากกว่า 3,000 แอ่ง หรือ 3 พันโบก ซึ่งแหล่งภูมิประเทศที่น้ำมหัสจรรย์ของแม่น้ำโขงอีกแห่งหนึ่ง ปรากฏการณ์นี้เกิดจาก แม่น้ำโขงไหลพัดปะทะเป็นแรงน้ำวนกัดเซาะบริเวณแนวเทือกเขาภูพานตอนปลาย และการปะทะกันจึงก่อให้เกิดขึ้น ภูเขาหินขนาดใหญ่ที่จมหายอยู่ใต้แม่น้ำโขง นักท่องเที่ยวจะสัมผัสแหล่งท่องเที่ยวชมทัศนียภาพนี้ได้แค่ระยะเวลา 6 เดือนเท่านั้น ตอนที่แม่น้ำโขงลดระดับน้ำลงในช่วงปลายปีเป็นต้นไป

- **หมู่บ้านสองคอน** ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านสองคอน ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร เส้นทางหลวง หมายเลข 2050 ห่างจากจังหวัดอุบลราชธานีไปทางอำเภอตระการพืชผลระยะทางประมาณ 110 กิโลเมตร มีแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้านที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น **หาดสลึง** เป็นจุดที่มองเห็นความสวยงามของแม่น้ำโขง ได้ชัดเจนที่สุดหรือเป็นจุดชมวิวของนักท่องเที่ยวและมีร้านอาหารรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก **ปากช่อง** เป็นจุดที่แม่น้ำโขงแคบที่สุด ซึ่งมีระยะทางยาวกว่า 700 กิโลเมตร มีความกว้างของแม่น้ำเพียง 56 เมตร **หินหัวพะเนียง** เป็นเกาะหินขนาดใหญ่กลางแม่น้ำโขง รูปลักษณ์แปลกตาที่ขนบข้างด้วย 2 แก่งหินโดยแยก แม่น้ำโขงออกเป็นสองสายหรือสองคอนในภาษาท้องถิ่น จึงเป็นที่มาของชื่อ “บ้านสองคอน” **หาดหงส์** เป็น เนินทรายอยู่บริเวณชายหาดแม่น้ำโขงที่มีขนาดใหญ่หิม่า **ทุ่งหินเหลื่อม** เป็นก้อนทุ่งหินมันวาวคล้ายเซรามิค เป็นต้น

ข้อมูลที่พักในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี และพื้นที่ใกล้เคียง

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์ (045)
โรงแรมสุนี่แกรนด์ & คอนเวนชันเซ็นเตอร์	ถ.ชยางกูร	0-4528-3999, 0-4535-2900
โรงแรมลายทอง	ถ.พิชิตรังสรรค์	0-4526-4290, 0-4526-4271 ต่อ 120
โรงแรมอุบลอินเตอร์เนชั่นแนล	ถ.ชยางกูร	0-4528-0999, 0-4528-3286
โรงแรมปทุมรัตน์	ถ.ชยางกูร	0-4524-1501-11
โรงแรมรีเจนท์ พาเลซ	ถ.ชยางกูร	0-4526-2920-4
โรงแรมระพีพรรณ วิลล์	ช.สุชาอุปถัมภ์ 11 ถ.สุชาอุปถัมภ์	0-4531-2841
โรงแรมเนวาด้า อินน์	ถ.ชยางกูร	0-4531-3352-6
โรงแรมทอแสง	ถ.พโลชัย	0-4524-5331-6
โรงแรมศรีอีสาน	ถ.ผาแดง	0-4526-1011
โรงแรมอุบล	ถ.อุบลกิจ	0-4524-1045-7, 0-4525-4952-4
โรงแรมเดอะราชธานี	ถ.เขื่อนธานี	0-4524-4388-90
โรงแรมศรีกมล	ถ.อุบลศักดิ์	0-4524-1136
โรงแรมบดินทร์	ถ.พโลชัย	0-4524-3000, 0-4525-0500
โรงแรมสุริยาตร์	ถ.สุริยาตร์	0-4524-1144
โรงแรมโตเกียวก	ถ.อุปราชา	0-4524-1739, 0-4526-3140
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก	ถ.แจ้งสนิท	0-4535-2031, 0-4526-2901-2
ที 3 เฮาส์ (T3 House)	ช.สรรพสิทธิ์ 1 ถ.สรรพสิทธิ์	045-263119, 092-1618651
เพิน - ตา - ฮัก (Pen ta hug)	ช.สุชาอุปถัมภ์ 9 ถ.สุชาอุปถัมภ์	045-285400, 085-3116088
ปานจันทร์ เฟลส	ช.ชยางกูร 12 ถ.ชยางกูร (หลังห้างโลตัส)	0-4528-0839-40

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์ (045)
จันทร์ฉายเพลส	ช.แจ้งสนิท 15 ถ.แจ้งสนิท	045-316072, 089-7213891
รุ่งเรือง แมนชั่น	ถ.เทพโยธี (หน้าวัดสารพินิจ)	0-4524-4130
บุญฤก แมนชั่น	ถ.พโลชัย	0-4525-0393
บารมี แมนชั่น	ถ.พนม	045-262883-4, 089-4231515
มอนทาน่า โฮเต็ล	ถ.อุปราษ	0-4526-1748-9
จตุพร แมนชั่น	ช.ชยางกูร ๔ ถ.ชยางกูร (ติด รกส.)	0-4528-0132-3
นาถสิริ แมนชั่น	ถ.จกกลนิธารณ์	0-4526-2980
K แมนชั่น	ถ.อุปสีสาน	0-452-61256
ผาแดงแมนชั่น	ถ.ผาแดง	0-4525-4600
มันประสิทธิ์	ถ.สรรพลีธี	081-5487357
มยุรี แมนชั่น	ถ.พโลรังฤทธิ์	0-4524-1194
มณีจันทร์ รีสอร์ท แอนด์ สปา	ถ.แจ้งสนิท (ตรงข้ามปั้มเอสโซ่)	0-4531-7970, 081-967-7088
พีวเจอร์เพลส แมนชั่น	ถ.พิชิตรังสรรค์ (ใกล้กับ สนง.ที่ดินฯ)	0-4524-0353
พีวเจอร์เพลส แมนชั่น	ถ.พิชิตรังสรรค์ (ใกล้กับ สนง.ที่ดินฯ)	0-4524-0353
พีวี แมนชั่น	ถ.สุรศักดิ์ (ใกล้ อบจ.อุบลฯ)	0-4524-4703-4, 0-4524-2951-60
ธารนที เพลส	ถ.พโลรังฤทธิ์	0-4525-5909
ทองคำ แมนชั่น	ถ.สุริยาตร์	0-4524-1745
อารีย์ แมนชั่น	ถ.ผาแดง (ใกล้สี่แยกสรรพลีธี)	0-4585-5724
สรรพลีธี อพาร์ทเมนต์	ถ.สรรพลีธี (ใกล้สี่แยก ร.สรรพลีธีฯ)	0-4524-0127, 081-967-8896
ดวงแก้ว อพาร์ทเมนต์	ถ.พิชิตรังสรรค์	0-4524-3436-7
วังนง รีสอร์ท	ถ.ศรีแสงทอง (ริมห้วยวังนง)	0-4524-1004
วนิดา แมนชั่น	ถ.นครบาล	0-4524-5750, 0-4524-3738
สุนีย์ แมนชั่น	ถ.พนม	0-4524-2476
ฉัตรสุริย์ แมนชั่น	ถ.จกกลนิธารณ์	0-4520-9211-3

6.6 ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอเมืองอุบลราชธานี ปี พ.ศ.2562

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน	เงินทุน	แรงงาน	จำนวนคนงาน		
				ชาย	หญิง	รวม
1	563	43.41	4,834	710	70	780
2	118	519.62	3,157	516	116	632
3	188	4,045.13	28,236	1,821	776	2,597
รวมทั้งสิ้น	869	4,406.16	36,227	3,047	962	4,009

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี ณ เดือน พฤษภาคม 2562

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 ศาสนา

- 1) **ผู้นับถือศาสนาพุทธ** ร้อยละ 98.5 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี มีวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่ จำนวน 25 วัด
- 2) **ผู้นับถือศาสนาคริสต์และอิสลาม** ร้อยละ 1.4 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี มีโบสถ์คริสต์ ที่อยู่ในเขตพื้นที่ จำนวน 2 แห่ง
- 3) **ผู้นับถือศาสนาอื่น** ร้อยละ 0.1 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

จังหวัดอุบลราชธานี ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จึงมีความผูกพันกับขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่น และเป็นผู้มีจิตใจเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักสงบ มีประเพณีเก่าแก่สำคัญที่ยึดมั่นและถือปฏิบัติ สืบเนื่องกันมานาน เช่น

1) **ประเพณีมหาสงกรานต์ วันผู้สูงอายุแห่งชาติและวันครอบครัว** จัดได้ว่าเป็นงานประเพณีที่ชาวไทยยึดถือปฏิบัติกันมาแต่โบราณ และวันสงกรานต์ยังถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ทางจันทรคติของชาวไทย เป็นประเพณีที่งดงามมีความเอื้ออาทร สนุกสนาน เต็มไปด้วยบรรยากาศของความกตัญญู ความอบอุ่นและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของความเป็นไทยได้อย่างเด่นชัด โดยใช้เป็นสื่อการเชื่อมสัมพันธ์มิตร ปัจจุบันแม้ไทยจะนับวันที่ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ตามสากลนิยม แต่ด้วยลักษณะพิเศษและกิจกรรมที่คนในชุมชนได้ถือปฏิบัติสืบเนื่องต่อกันมาอย่างยาวนาน ทำให้ชาวไทยส่วนใหญ่ถือว่าประเพณีสงกรานต์เป็นปีใหม่แบบไทยๆ ที่เป็นเทศกาลแห่งความเอื้ออาทร เกื้อกูลผูกพันซึ่งกันและกัน โดยกำหนดจัดขึ้นในเดือนห้าหรือเดือนเมษายนของทุกปี ระหว่างวันที่ 13 - 15 เมษายน เพื่อสืบสานงานประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น โดยมีกิจกรรมต่างๆ ในงานครั้งนี้ ประกอบด้วย พิธีทำบุญตักบาตร, สักการะอนุสาวรีย์พระปฐมราชสริยวงศ์, สรงน้ำพระอุบาลีคุณูปมาจารย์สมเด็จพระมหาวิรรวงศ์, บวงสรวงศาลหลักเมือง, สรงน้ำพระแก้วบุษราคัม, ไหว้พระศักดิ์สิทธิ์ 9 วัดทั่วเมืองอุบลฯ, พิธีรดน้ำขอพรพระเถระ ข้าราชการผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ, กิจกรรมถนนดอกไม้และสายน้ำ, เทศกาลอาหารไทย - อินโดจีน และการจัดกิจกรรมตุ้มโฮม สงกรานต์ สูงวัยใจเบิกบาน ที่มีกิจกรรมรดน้ำขอพรผู้สูงอายุที่เป็นตัวแทนจากทุกชมรมในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี เพื่อสืบสานประเพณีที่แสดงถึงความเคารพนบถนอมต่อผู้ใหญ่ เป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูกตเวทิตะของผู้เยาว์และขอขมาลาโทษที่ผู้เยาว์อาจเคยล่วงเกินผู้ใหญ่ อีกทั้งเป็นการขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองตลอดไป

2) **ประเพณีแห่เทียนพรรษา** อุบลราชธานี ดินแดนแห่งปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา เป็นถิ่นกำเนิดของพระอาจารย์ทางวิปัสสนา คือ พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต พระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล เป็นต้น กล่าวกันว่าเมืองอุบลราชธานีเป็นต้นรากแห่งการขยายพระพุทธศาสนาและวัดวาอารามให้แพร่หลายยิ่งกว่าในทุกหัวเมืองในภาคอีสาน เดิมงานประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี มีจัดเฉพาะตามคุ้มวัดต่างๆ เท่านั้น จนกระทั่งปี พ.ศ.2444 เมืองอุบลราชธานีจัดงานบุญบังไฟ โดยทุกคุ้มจะนำบังไฟมารวมกันที่วัดหลวง ริมแม่น้ำมูล มีการแห่บังไฟไปรอบเมืองและจุดขึ้นไปบนท้องฟ้าทำให้เกิดอุบัติเหตุ บังไฟตกลงมา ถูกชาวบ้านตายในงาน มีการชกต่อย ตีรันฟันแทงกัน ก่อเหตุวุ่นวายไปทั้งงาน กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ ผู้สำเร็จราชการเมืองอุบลฯสมัยนั้น

ให้ยกเลิกงานประเพณีบุญบั้งไฟเสีย แล้วให้มาจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษาแทน ในสมัยแรกๆ นั้นไม่มีการประกวดเทียนพรรษา แต่ชาวบ้านจะกล่าวรำลึกกันไปว่าเทียนคุ้มวัดนั้นงาม เทียนคุ้มวัดนี้สวย ผู้สำเร็จราชการเมืองอุบลฯ จึงเห็นควรให้มีการประกวดเทียนพรรษาก่อน แล้วแห่รอบเมือง ก่อนจะนำไปถวายพระที่วัด

การจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี มีการจัดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดมา โดยชาวบ้านในแต่ละคุ้มวัดก็จัดตกแต่งต้นเทียนของวัดตนให้สวยงาม นำมารวมกันที่บริเวณทุ่งศรีเมืองเพื่อประกวดแข่งขันกัน จากงานของชาวบ้านก็พัฒนามาสู่การสนับสนุนอย่างจริงจังจากส่วนราชการ พ่อค้า ห้างร้านเอกชน ร่วมกับประชาชน ทายกทายิกาคุ้มวัดต่างๆ และใน ปี พ.ศ.2519 จังหวัดอุบลราชธานีได้เชิญ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท. ในขณะนั้น) มาสังเกตการณ์ และตั้งแต่นั้น ปี พ.ศ.2520 เป็นต้นมา ทางจังหวัดอุบลราชธานีได้รับการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ให้งานประเพณีแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานีเป็นงานประเพณีระดับชาติ โดยเฉพาะในปีท่องเที่ยวไทย (Amazing Thailand 2541-2542) งานประเพณีแห่เทียนพรรษาเป็น 1 ในงานประเพณีที่ถูกโปรโมทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับชาวต่างชาติ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2522 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเทียนหลวงมาเป็นเทียนนำชัยขบวนแห่ แล้วจึงนำไปถวายยังอารามหลวงในจังหวัดอุบลราชธานี หมุนเวียนไปเป็นประจำทุกปี

การจัดงานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา กำหนดจัดขึ้นในเดือนแปดทุกปี จะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจและเดินทางมาชมงานจำนวนมาก เนื่องจากจังหวัดอุบลราชธานีเป็นต้นกำเนิดงานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ในการจัดงานแต่ละปีจะคงไว้ซึ่งความเป็นอัตลักษณ์ของชาวจังหวัดอุบลราชธานีที่นำเสนอผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลัก นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกระบวนการจัดทำต้นเทียนเมืองอุบลราชธานีที่มีขั้นตอนมากมายและใช้เวลานานนับเดือน ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญของช่างเทียนพื้นบ้าน ซึ่งแต่ละท่านมีเทคนิคเฉพาะตัวที่น่าสนใจ นอกจากนี้ยังต้องอาศัยพลังศรัทธาและความสามัคคีของคนในชุมชน ภาพความงดงามของวิถีวัฒนธรรมดังกล่าวจะสัมผัสได้เฉพาะในช่วงของการจัดทำต้นเทียน ณ คุ้มวัดต่างๆ เท่านั้น

สำหรับกิจกรรมหลักและที่สำคัญที่สุดของงาน คือ การโห่ขบวนแห่เทียนพรรษาที่มีทั้งประเภทแกะสลัก ติดพิมพ์ และเทียนโบราณ ที่มีการพัฒนารูปแบบของต้นเทียนให้มีความสวยงามและดูมีมิติมากขึ้นทุกปีด้วยฝีมือช่างทำเทียนและชาวบ้านที่มีหัวคิดด้านการออกแบบ ทำให้ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี เป็นที่รู้จักในระดับโลก เพราะความยิ่งใหญ่ สวยงาม วิจิตร ตระการตา ทั้งขบวนแห่และต้นเทียน ซึ่งมีมนต์เสน่ห์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้อยากเข้ามาสัมผัสอยู่เสมอทุกปี และแต่ละปีก็จะยังทวีความอลังการทั้งขนาดของต้นเทียน ฝีมือที่วิจิตรขึ้นเรื่อยๆ งานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอุบลราชธานีมีความน่าสนใจ ส่วนหนึ่งเกิดจากกิจกรรมเสริมได้แก่ เทศกาลศิลปะเทียนนานาชาติ ที่เชิญศิลปินนานาชาติและศิลปินไทยร่วมใช้ขี้ผึ้งหรือเทียนที่จะมาร่วมกันแสดงงานประติมากรรมเทียน ศิลปะร่วมสมัย เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดงานศิลปะการแกะสลักเทียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ณ บริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและจังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ เทศบาลนครอุบลราชธานียังร่วมจัดกิจกรรมถนนสายเทียนที่แสดงวิถีชาวบ้าน วิถีธรรม และวิถีเทียน บริเวณลานหน้าศาลหลักเมืองอุบลราชธานี และกิจกรรมถนนคนเดินในสวนสาธารณะทุ่งศรีเมือง เพื่อสนับสนุนงานประเพณีแห่เทียนพรรษาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี

3) ประเพณีออกพรรษา คือ บุญออกพรรษาในเดือนสิบเอ็ด โดยมีการจัดทำปราสาทผึ้ง ภายในจะมีขนม ข้าวต้ม กล้วย อ้อย เสือ หมอน ผ้าย และอื่นๆ นำไปทอดที่วัดเพื่อถวายพระ ขณะแห่ไปจะมีการร้องรำทำเพลงอย่างสนุกสนาน ครึกครื้น นอกจากนี้ยังมีการไหลเรือไฟที่ชาวอุบลฯ เรียกว่า “ไหลเฮือไฟ” เป็นการนำเอาท่อนกล้วยหรือท่อนไม้มาทำเป็นรูปเรือ เวลาประมาณทุ่มเศษๆ ก็จะนำมาจุดไฟโดยใช้ขี้ผึ้งหรือน้ำมันยาง แล้วปล่อยเรือให้ไหลไปตามน้ำและตามวัดต่างๆ พระสงฆ์จะจัดทำเรือไฟเอาไว้ตรงหน้าโบสถ์ ซึ่งในตอนกลางคืนจะมีการนำดอกไม้รูปเทียนมาจุดเพื่อเป็นพุทธบูชา ในส่วนของเทศบาลนครอุบลราชธานี กำหนดให้มี

การจัดงานประเพณีออกพรรษา ไหลเรือไฟ ลอยกระทงและแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยจัดทำขึ้นในช่วงวันออกพรรษา เพื่อเป็นการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นได้ยึดถือปฏิบัติและดำเนินการสืบทอดมาตั้งแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบัน และเป็น การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาล โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ การจัดงานดังกล่าวได้จัดให้มีกิจกรรมการบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตรเทโวโรหนะ การประกวดไหลเรือไฟ การประกวดกระทงที่ประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ การประกวดนางนพมาศ และการแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทานฯ ซึ่งถือเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมและเพณีที่แสดงออกถึงความเป็นไทย รักความสามัคคีปรองดอง ความผูกพันอันดีงามของหมู่คณะ ตลอดจนเป็นการจรรโลงวัฒนธรรมประเพณี สืบสานส่งเสริมและอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

4) **บุญพระเวส** ได้แก่ ประเพณีทำบุญฟังเทศน์มหาชาติ ซึ่งมักทำกันในเดือนสี่ หรือเดือนมีนาคม วันแรกเป็นวันรวมหรือวันโสม ตอนเช้ามีการนิมนต์พระอุปัชฌาย์มาประดิษฐานตั้งแต่เช้ามีด ตอนบ่ายมีพิธีอัญเชิญและแห่พระเวสสันดรและพระนางมัทรีเข้าเมือง กลางคืนตอนหัวค่ำมีอาราธนาพระสวดพระพุทธมนต์ เทศน์พระมาลัย หมั้นมาลัยแสน พอจวนสว่างมีการประกาศข่าวเวทดา และอาราธนาพระเทศน์สั่งกาสและอาราธนา เทศน์มหาชาติต่อ มีทั้งหมด 13 กัณฑ์ เมื่อจบแล้วมีเทศน์ฉลองพระเวสสันดรอีกครั้ง

5) **บุญบั้งไฟ** คือ บุญเดือนหก เป็นประเพณีขอฝนที่มีมาตั้งแต่โบราณกาล การแห่บั้งไฟมักจะจัดเป็นขบวน ฟ้อนรำหรือเซิ้ง มีลีลาอ่อนช้อยงดงามตามประเพณีท้องถิ่น บั้งไฟจะมี 3 ขนาด ได้แก่ บั้งไฟน้อย บั้งไฟหมื่น และบั้งไฟแสน

7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภาษาถิ่น

1) ประเพณีแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีความงดงามและยิ่งใหญ่ ลวดลายที่ผสมผสานและสร้างสรรค์ขึ้นจากฝีมือการถ่ายทอดงานศิลปะของช่างเทียนทำต้นเทียนพรรษาทั้งเทียนพรรษาประเภทแกะสลักและเทียนพรรษาประเภทติดพิมพ์ จากลวดลายง่าย ๆ ที่เลียนแบบธรรมชาติ มาเป็นลวดลายที่วิจิตรซับซ้อนจนเกิดเป็นความสวยงามที่ลงตัว ที่ยังคงอนุรักษ์ และสืบสานไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้จนถึงปัจจุบัน

2) ผ้ากาบบัว จังหวัดอุบลราชธานี มีชื่อเสียงในด้านการทอผ้าพื้นเมือง คือ "ผ้ากาบบัว" ผ้าเอกลักษณ์ของเมืองอุบล"มาช้านาน เห็นได้จากวรรณกรรมโบราณอีสานและประวัติศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดอุบลราชธานี ได้ปรากฏให้เห็นเด่นชัดถึงความประณีตสวยงาม แสดงออกถึงภูมิปัญญาของผู้ทอผ้าที่ได้รังสรรค์บรรจงด้วยจิตวิญญาณ ออกมาเป็นลวดลายอันวิจิตร สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ปัจจุบัน ผ้ากาบบัว ได้รับการสืบสานให้เป็นผ้าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นที่นิยมในวงการแฟชั่นผ้าไทย มีการสวมใส่เสื้อผ้าอาภรณ์ลายกาบบัวตั้งแต่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ไปจนถึงวัยรุ่นด้วยรูปแบบที่หลากหลายภาษาถิ่นที่ใช้ คือ ภาษาลาวหรือภาษาอีสาน

7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ข้อมูลร้านจำหน่ายของที่ระลึกและสินค้า OTOP ในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี และพื้นที่ใกล้เคียง

ประเภท	ชื่อร้าน	ที่ตั้ง/เบอร์โทรศัพท์ (045)	รายการอาหารแนะนำ
อาหาร	ตองหนึ่ง	ถ.พโลชัย (ข้าง ร.พ.เซ็นทรัล) 0-4526-1552, 0-4524-3688, 081-9774818	ไส้กรอก, แหนมซี่โครงหมู, หมูยอ, กุนเชียง, หมูหยอง แคบหมู, แหนมห่อใบมะยม
	แม่ฮาย	ถ.ศรีณรงค์ (หน้าว่าการ อ.เมืองอุบล) 0-4525-4763, 0-4524-1618,	หมูยอ, หมูหยอง, กุนเชียง แหนม และของฝากต่างๆ
	นางเยาว์หมูยอ	ถ.ศรีณรงค์ 0-4524-2632	หมูยอ, ไส้กรอก, แหนม, กุนเชียง หมูหยอง
	ศรีณรงค์หมูยอ	ถ.ศรีณรงค์ 0-4524-2613	หมูยอ, กุนเชียง
	หมูยอดาวทอง	ถ.ศรีณรงค์ 0-4525-5131	หมูยอ, กุนเชียง, แหนม
	สุทิน	ถ.ศรีณรงค์ 0-4524-2730	หมูยอ, กุนเชียง
	อุบลหมูยอ	ถ.เขื่อนธานี (เยื้อง ททท.)	หมูยอ, กุนเชียง
	เขื่อนธานี	ถ.เขื่อนธานี 0-4526-0393	หมูยอ, กุนเชียง
	ไส้กรอก นวลปราง	ถ.พโลชัย 0-4525-5356, 0-4525-4388, 081,876-5047	ไส้กรอก, หมู-เนื้อ, แหนมหมู, แหนมซี่โครง, กุนเชียง, หมูยอ
	หมูยอโอชารส	ถ.เขื่อนธานี 0-4524-3262	หมูยอ, กุนเชียง, แหนม, กระตูก, ไส้กรอกอีสาน
	อารีย์เบเกอร์รี่	ถ.พโลชัย 0-4524-4967	เค้กบักกัต์แม่อารีย์
	ป. อุบล	ถ. เทพโยธี 0-4525-2669 ถ. พโลชัย 0-4524-3999	หมูยอ, กุนเชียง, แหนม, กระตูก, ไส้กรอกอีสาน
	ตองหนึ่ง	ถ.พโลชัย (ข้าง ร.พ.เซ็นทรัล) 0-4526-1552, 0-4524- 3688, 081-9774818	ไส้กรอก, แหนมซี่โครงหมู, หมูยอ, กุนเชียง, หมูหยอง แคบหมู, แหนมห่อใบมะยม
	แม่ฮาย	ถ.ศรีณรงค์ (หน้าว่าการ อ. เมืองอุบล) 0-4525-4763, 0-4524-1618,	หมูยอ, หมูหยอง, กุนเชียง แหนม และของฝากต่างๆ
	นางเยาว์หมูยอ	ถ.ศรีณรงค์ 0-4524-2632	หมูยอ, ไส้กรอก, แหนม, กุนเชียง หมูหยอง
	ศรีณรงค์หมูยอ	ถ.ศรีณรงค์ 0-4524-2613	หมูยอ, กุนเชียง
	หมูยอดาวทอง	ถ.ศรีณรงค์ 0-4525-5131	หมูยอ, กุนเชียง, แหนม
	สุทิน	ถ.ศรีณรงค์ 0-4524-2730	หมูยอ, กุนเชียง
	อุบลหมูยอ	ถ.เขื่อนธานี (เยื้อง ททท.)	หมูยอ, กุนเชียง
	เขื่อนธานี	ถ.เขื่อนธานี 0-4526-0393	หมูยอ, กุนเชียง
	ไส้กรอก นวลปราง	ถ.พโลชัย 0-4525-5356, 0-4525-4388, 081,876-5047	ไส้กรอก, หมู-เนื้อ, แหนมหมู, แหนมซี่โครง, กุนเชียง, หมูยอ

ประเภท	ชื่อร้าน	ที่ตั้ง/เบอร์โทรศัพท์ (045)	รายการอาหารแนะนำ
อาหาร	หมวยโอซารัส	ถ.เขื่อนธานี 0-4524-3262	หมวยอ, กุนเชียง, แหนม, กระจุก, ไส้กรอกอีสาน
	อารีย์เบเกอรี่	ถ.พลราษฎร์ 0-4524-4967	เค้กบักนัตแม่อารีย์
	ป. อุบล	ถ. เทพโยธี 0-4525-2669 ถ. พโลชัย 0-4524-3999	หมวยอ, กุนเชียง, แหนม, กระจุก, ไส้กรอกอีสาน
	ทองหนึ่ง	ถ.พโลชัย (ข้าง ร.พ.เซ็นทรัล) 0-4526-1552, 0-4524-3688, 081-9774818	ไส้กรอก, แหนมซี่โครงหมู, หมวยอ, กุนเชียง, หมูหยอง แคนหมู, แหนมห่อใบมะยม
	แม่ฮาย	ถ.ศรีณรงค์ (หน้าที่ว่าการ อ. เมืองอุบล) 0-4525-4763, 0-4524-1618,	หมวยอ, หมูหยอง, กุนเชียง แหนม และของฝากต่างๆ
	นางเยาว์หมวยอ	ถ.ศรีณรงค์ 0-4524-2632	หมวยอ, ไส้กรอก, แหนม, กุนเชียง หมูหยอง
	ศรีณรงค์หมวยอ	ถ.ศรีณรงค์ 0-4524-2613	หมวยอ, กุนเชียง
	หมวยอดาวทอง	ถ.ศรีณรงค์ 0-4525-5131	หมวยอ, กุนเชียง, แหนม
	สุทิน	ถ.ศรีณรงค์ 0-4524-2730	หมวยอ, กุนเชียง
	อุบลหมวยอ	ถ.เขื่อนธานี (เยื้อง ททท.)	หมวยอ, กุนเชียง
	เขื่อนธานี	ถ.เขื่อนธานี 0-4526-0393	หมวยอ, กุนเชียง
	ไส้กรอก นวลปราง	ถ.พโลชัย 0-4525-5356, 0-4525-4388, 081,876-5047	ไส้กรอก, หมู-เนื้อ, แหนมหมู, แหนมซี่โครง, กุนเชียง, หมวยอ
	หมวยโอซารัส	ถ.เขื่อนธานี 0-4524-3262	หมวยอ, กุนเชียง, แหนม, กระจุก, ไส้กรอกอีสาน
	อารีย์เบเกอรี่	ถ.พลราษฎร์ 0-4524-4967	เค้กบักนัตแม่อารีย์
	ป. อุบล	ถ. เทพโยธี 0-4525-2669 ถ. พโลชัย 0-4524-3999	หมวยอ, กุนเชียง, แหนม, กระจุก, ไส้กรอกอีสาน
	พันชาติ	ถ.ราชบุตร 0-4524-3433 ถ.ผาแดง 0-4526-5751-2	ผ้าไหม, ผ้าฝ้าย, ผักกาบบัว, ของที่ระลึก
	คำปุ่น	ถ.ผาแดง 0-4525-4830	ผ้าไหม, ผ้าฝ้าย, สินค้าพื้นเมือง
	ต้นเทียนไหมไทย	ถ.พลแพน 045-244825, 089-7220635	ผ้าไหม, ผ้าฝ้าย, ผักกาบบัว, ของที่ระลึก
	สมบูรณ์ ไหมไทย	ถ.พิชิตรังสรรค์ 045-254599, 081-5486217	ผ้าไหม, ผ้าฝ้าย, ผักกาบบัว,

ประเภท	ชื่อร้าน	ที่ตั้ง/เบอร์โทรศัพท์ (045)	รายการอาหารแนะนำ
งานหัตถกรรม	ดอกแก้ว	ถ.ศรีณรงค์ 0-4526-0149	ผ้าไหม, ผ้ามัดหมี่
	ช.วัฒนา	ถ.สุริยาตร์ 0-4524-2202	ผ้าไหม, ผ้าบุโต๊ะ
	ศูนย์สินค้าเศรษฐกิจชุมชน	ถ.แจ้งสนิท 0-4525-0248-9	ผ้าไหม, ผ้าฝ้าย, ผ้ากาบบัว, เครื่องจักรสาน, ของที่ระลึก
	มิตรหญิงไหมไทย	ถ.พโลรงฤทธิ์ 0-4524-1585	ผ้าไหม ผ้าพื้นเมือง
	ใบฝ้าย	ถ.พลแพน 0-4526-0376, 0-4526-0576	ผ้าฝ้ายทอมืออีสาน
	ฝ้ายเขิน	ถ.ชยางกูร 0-4528-3111, 081-967-2249	เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากผ้าทอมือ, ผ้ามัดหมี่, ผ้ากาบบัว
	แคมป์ฝ้าย	ถ.เทพโยธี 0-4524-4028	ผ้าฝ้าย, ผ้ามัดหมี่
	เมย์บี	ถ.ศรีณรงค์ 0-4525-4452	ผ้าฝ้าย
	ระหว่าง()ทาง	ถ.เขื่อนธานี 089-7007013, 089-1836622, 089-8413885	ของฝาก, ของที่ระลึก, ของตกแต่งบ้าน, โปสการ์ด, เสื้อยืด
	ช้างไทย	ถ.ชวลานอก 0-4526-1130	สินค้า OTOP ของฝากของที่ระลึก
	วัฒนศิลป์	ถ.ราชบุตร 0-4526-1301	เครื่องเงินเข้มขัดเงิน, จี๋เงิน
	เด่นฟ้า	ถ.หลวง 0-4525-4452	หมอนขิด, หมอนสามเหลี่ยม
	กลุ่มพัฒนาสตรีผ้าไทย (1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์)	สาขา 1 ต.โนนผึ้ง อ.วารินฯ 089-717-8263, 0-4526-7891 สาขา 2 ต.ระแงง อ.รัตนวาปี 086-650-9018	ผ้ากาบบัว, ผ้าทอมือ, ผ้าไหม, ผ้าฝ้าย, เสื้อผ้าสำเร็จรูป, ของที่ระลึก OTOP 3 – 5 ดาว

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานอุบลราชธานี หรือ www.tatubon.org

8. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8.1 น้ำ

เขตเทศบาลนครอุบลราชธานี มีแม่น้ำสายหลักที่มีความสำคัญต่อการอุปโภคบริโภค และการประกอบอาชีพของประชาชน คือ แม่น้ำมูล เฉพาะที่ไหลผ่านจังหวัดอุบลราชธานี มีความยาวประมาณ 100 กิโลเมตร โดยไหลผ่านอำเภอเมืองอุบลราชธานี อำเภวารินชำราบ อำเภอพิบูลมังสาหาร และอำเภอโขงเจียม ตั้งแต่อำเภอพิบูลมังสาหาร เป็นต้นไป แม่น้ำมูลไหลผ่านทิวเขา จึงมีแก่งขวางลำน้ำเกือบตลอดทางที่รู้จักกันดี คือ แก่งสะพือ แก่งตะนะ เป็นต้น ซึ่งแก่งเหล่านี้ช่วยกั้นน้ำในฤดูแล้ง ปัจจุบันได้มีการทำเขื่อนปากมูลกั้นลำน้ำสายนี้แล้ว

แหล่งน้ำในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี

- 1) หนอง บึง จำนวน 12 แห่ง
 - 1.1 หนองบัว
 - 1.2 หนองฮาง
 - 1.3 หนองพันพาด

- 1.4 หนองนาควาย
- 1.5 บึงกาแซว
- 1.6 บึงกลางเหื่อน
- 1.7 กุดแสนตอ
- 1.8 ห้วยม่วง
- 1.9 กุดปลาซ่อนนอก
- 1.10 กุดปลาซ่อนใน
- 1.11 กุดทิดสา
- 1.12 หนองแล้ง
- 1.13 กุดหนองผือ
- 2) แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง จำนวน 3 แห่ง
 - 2.1 แม่น้ำมูล
 - 2.2 ลำมูลน้อย
 - 2.3 คลองดินจี

ที่มา : สำนักงานช่าง เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2562)

8.2 ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว

พื้นที่ทั้งหมดในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี 29.04 ตารางกิโลเมตร แยกออกเป็นพื้นที่สีเขียว ทั้งหมดจำนวน 5,760,201 ตารางเมตร แยกเป็นพื้นที่สีเขียว ดังนี้

1. พื้นที่สีเขียวที่เป็นสวนสาธารณะ จำนวน 412,239 ตารางเมตร
2. พื้นที่สีเขียวในสถานที่ราชการและสถานศึกษา จำนวน 2,082,924 ตารางเมตร
3. พื้นที่สีเขียวในวัด จำนวน 200,129 ตารางเมตร
4. พื้นที่สีเขียวริมน้ำและเกาะหาดวัดใต้ จำนวน 3,032,900 ตารางเมตร
5. พื้นที่สีเขียวในเกาะกลางถนน จำนวน 32,009 ตารางเมตร

สำหรับพื้นที่ป่าไม้ในเขตเทศบาลฯ ค่อนข้างมีน้อย เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์ อาคารบ้านเรือน สถานที่ราชการ วัด ฯลฯ ดังนั้น พื้นที่ป่าไม้บางส่วนจึงมีการแทรกอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว

8.3 ภูเขา

พื้นที่เขตเทศบาลนครอุบลราชธานีมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบ ไม่มีภูเขา

8.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของเทศบาลนครอุบลราชธานี

- **แม่น้ำมูล** เทศบาลนครอุบลราชธานีเป็นเมืองใหญ่มีที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำมูล ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและทำประโยชน์ให้กับชาวอุบลราชธานีมาอย่างยาวนานตั้งแต่เริ่มมีการก่อตั้งเมืองอุบลราชธานี ซึ่งแม่น้ำมูลมีระยะทางที่ผ่านเขตเทศบาลฯ ประมาณ 6 กิโลเมตร มีชุมชนตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำมูล จำนวน 16 ชุมชน ประชากร จำนวน 4,013 คน ครีวเรือน 1,735 ครีวเรือน แม่น้ำมูลไม่เป็นเพียงแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภคของชาวอุบลราชธานี แต่ยังเป็นแหล่งสำหรับการประมงของประชาชน เป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับการจัดทำน้ำประปา อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนและนักท่องเที่ยว

- **หาดวัดใต้** เป็นเกาะหาดทรายอยู่กลางแม่น้ำมูล ใกล้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอุบลราชธานี ในฤดูแล้งจะมีหาดทรายขาวเนียน บนเกาะจะมีต้นไม้เขียวชอุ่มให้ความร่มรื่น และการให้บริการอาหารเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือน

- **อ่างเก็บน้ำห้วยม่วง** ตั้งอยู่ถนนแจ้งสนิท ตรงข้ามมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ด้านทิศตะวันตกของเมือง เดิมเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่ไหลลงสู่แม่น้ำมูล แต่ปัจจุบันเทศบาลนครอุบลราชธานี ได้ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบอ่างเก็บน้ำให้สวยงามมากขึ้น โดยปรับปรุงให้เป็นอ่างเก็บน้ำที่สะอาด ก่อสร้างถนนรอบอ่างเก็บน้ำ ติดตั้งน้ำพุให้สวยงาม จัดสวนสาธารณะ รวมทั้งจัดให้มีสถานที่สำหรับออกกำลังกาย ซึ่งปัจจุบันกำลังดำเนินการก่อสร้างอย่างต่อเนื่อง หากแล้วเสร็จจะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกายและสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีแห่งใหม่ที่มีประชาชนและนักท่องเที่ยวมาใช้บริการจำนวนมาก

8.5 สภาพสิ่งแวดล้อม

เทศบาลนครอุบลราชธานี มีพื้นที่รับผิดชอบ 29.04 ตารางกิโลเมตร มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการขยายตัวดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมมากกว่าเดิม

1) สภาพปัญหา

- ปัญหาถนน ท่อระบายน้ำ ขำรุคไม่เพียงพอ และน้ำท่วมขัง
- ปัญหาการเก็บขยะมูลฝอยไม่ทั่วถึงหรือครอบคลุมพื้นที่
- ปัญหาไม่มีแหล่งกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมและเพียงพอทั้งปัจจุบันและอนาคต
- ปัญหาระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียยังไม่เพียงพอ
- ปัญหาการขาดจิตสำนึกของประชาชนในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ปัญหาขาดยานพาหนะเก็บขยะมูลฝอย
- ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ มลภาวะทางอากาศ เสียง และกลิ่น

2) การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมดในเขตเทศบาล	90	ตัน/วัน
- ปริมาณขยะมูลฝอยที่เทศบาลสามารถเก็บขนได้	80	ตัน/วัน
- จำนวนเที่ยวที่รถยนต์เก็บขนขยะมูลฝอย	จำนวน	2 เที่ยว/คัน/วัน
- จำนวนรถบรรทุกขยะมูลฝอย	จำนวน	30 คัน
1. รถขนขยะชนิดอัดท้าย (ใหญ่)	จำนวน	7 คัน
2. รถขนขยะชนิดอัดท้าย (เล็ก)	จำนวน	2 คัน
3. รถขนขยะชนิดเปิดข้างเทท้าย	จำนวน	11 คัน
4. รถขนขยะชนิดยกถังคอนเทนเนอร์	จำนวน	5 คัน
5. รถขนขยะชนิดกระบะเล็ก	จำนวน	4 คัน
6. รถขนขยะติดเชื้อ	จำนวน	1 คัน
- เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในสถานที่เก็บขยะมูลฝอยปัจจุบัน		
1. รถแบคโฮ	จำนวน	1 คัน
2. รถไถ	จำนวน	- คัน
3. รถแทรกเตอร์	จำนวน	1 คัน

- ช่วงเวลาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บกวาดถนนและที่สาธารณะ ช่วงเวลา 04.00 - 08.30 น. และช่วงเวลา 13.00 - 16.30 น.

- ช่วงเวลาที่รถยนต์เก็บขนขยะมูลฝอยออกปฏิบัติงาน ช่วงเวลา 02.00 - 08.30 น. , ช่วงเวลา 10.00 - 12.00 น. และช่วงเวลา 15.30 - 21.00 น. (บางสาย)

- วิธีกำจัดมูลฝอยที่เทศบาลใช้ คือ วิธีฝังกลบ (เข้าบ่อกำจัดขยะของเทศบาลเมืองวารินชำราบ)

- สถานที่กำจัดมูลฝอย มี 1 แห่ง คือ บ่อกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองวารินชำราบ ตั้งอยู่ที่บ้านดอนผ่อง ตำบลคูเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ห่างจากเทศบาลนครอุบลราชธานี ประมาณ 33.5 กิโลเมตร กำจัดขยะโดยใช้วิธีฝังกลบ ตามหลักสุขาภิบาล (Sanitary Land Fill)

- การจัดการสิ่งปฏิกูล เทศบาลอนุญาตให้รถสูบล้างสิ่งปฏิกูลของเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

ที่มา : กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครอุบลราชธานี (เดือนพฤษภาคม 2559)

3) การบำบัดน้ำเสีย

ระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลนครอุบลราชธานี

- ที่ตั้ง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
- ระบบบำบัดน้ำเสีย แบบบ่อเติมอากาศ (Aerated Lagoon)
- ความสามารถของระบบฯ 22,000 ลบ.ม./วัน
- มีพื้นที่ประมาณ 110 ไร่
- งบประมาณก่อสร้าง โดยกรมโยธิการ จำนวน 370 ล้านบาท
- จำนวนสถานีสูบน้ำเสีย 2 สถานี ครอบคลุมพื้นที่ 14.5 ตร.กม.
สถานีที่ 1 บริเวณ ถนนบูรพานอก สถานีที่ 2 ถนนพนม หลังวิทยาลัยสารพัดช่าง
- เติกระบบมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2541 จนถึงปัจจุบัน

การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำของระบบบำบัดน้ำเสีย

เทศบาลนครอุบลราชธานี ได้ทำข้อตกลงร่วมมือระหว่างเทศบาลนครอุบลราชธานีกับองค์การบริหารจัดการน้ำเสีย โดยมีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะพัฒนาบันทึกความร่วมมือไปสู่ข้อตกลงการให้บริการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมเทศบาลนครอุบลราชธานี ในรูปแบบเทศบาลมอบสิทธิครอบครองระบบบำบัดน้ำเสียให้กับสำนักงานจัดการน้ำเสียสาขาอุบลราชธานี ตามโครงการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเขตภูมิภาคที่มีเศรษฐกิจดีอย่างเต็มรูปแบบในระยะยาวเป็นเวลา ๑๕ ปี ซึ่งในบันทึกข้อตกลงดังกล่าวองค์การบริหารจัดการน้ำเสียจะต้องตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำเข้าระบบบำบัดน้ำเสียและน้ำทิ้งก่อนออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำของระบบบำบัดน้ำเสีย ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน สรุปดังนี้

ปีงบประมาณ 2561 (ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2560-กันยายน 2561) มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัด
น้ำเสียสะสม 3,341,531.00 ลบ.ม. รายละเอียดดังแสดงในตาราง

เดือน	ปริมาณน้ำเสียเข้าระบบ (ลบ.ม./วัน)			ปริมาณน้ำเสีย เข้าระบบสะสม (ลบ.ม./เดือน)
	ต่ำสุด	สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	
1-31 ต.ค.60	5,116.00	17,435.00	11,649.00	361,120.00
1-30 พ.ย.60	6,577.00	8,561.00	7,639.00	229,158.00
1-31 ธ.ค.60	5,324.00	8,874.00	7,230.48	224,145.00
1-31 ม.ค.61	5,429.00	7,934.00	6,570.00	203,683.00
1-28 ก.พ.61	5,324.00	8,456.00	6,286.00	176,018.00
1-31 มี.ค.61	6,160.00	8,665.00	6,631.00	205,563.00
1-30 เม.ย.61	4,771.00	9,341.00	9,083.00	128,487.00
1-31 พ.ค.61	5,645.00	11,094.00	7,450.00	230,942.00
1-30 มิ.ย.61	8,266.00	17,181.00	10,228.00	306,825.00
1-31 ก.ค.61	7,076.00	19,519.00	11,092.00	343,864.00
1-31 ส.ค.61	9,405.00	22,668.00	13,858.00	429,610.00
1-30 ก.ย.61	8,318.00	21,878.00	14,936.00	448,089.00
รวมปริมาณน้ำเสียเข้าระบบฯ				3,341,531.00

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักงานจัดการน้ำเสียสาขามูลราชธานี องค์การจัดการน้ำเสีย

สำหรับผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำของระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อเติมอากาศ เทศบาลนคร
อุบลราชธานี ปีงบประมาณ 2561 (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2560 – กันยายน 2561) โดยทำการตรวจวัดทั้งหมด 10
พารามิเตอร์ ได้แก่ pH, Temp, DO ,BOD, COD, SS, Fat, Oil & Grease, Total Nitrogen และ Total
phosphorus ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำทั้งออกจากระบบบำบัดน้ำเสียเฉลี่ย พบว่า มีค่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานน้ำ
ทิ้งอุตสาหกรรม มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด (อาคารประเภท ก.)
และมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล ประเภทที่ ๓ เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ